

PODSKALÁK

VIII.vydání

duben-květen 2026

**Tématický
článek o dni Země**

Erasmus

**Potrava
budoucnosti**

**Rozhovory s učiteli:
Fleissig a Patočka**

ROZHOVORY, ČLÁNKY, TIPY, REPORTÁŽE, RUBRIKY

Nová kapitola

Milí čtenáři,
předstupuji před vás s novým číslem, ale také v nové roli. Převzít pomyslné žezlo po dosavadní šéfredaktorce Róze Fingerové pro mě byla obrovská výzva. Nebudu zastírat, že jsem zpočátku pocítovala velký respekt a obavy. Zodpovědnost za náš časopis je značná, avšak díky skvělému týmu redakce, který mi stojí v zádech, věřím, že tuto novou kapitolu společně úspěšně zvládneme. Róze patří mé hluboké poděkování za vše, co pro časopis udělala.

Já vám mohu slíbit, že do každé další stránky vložím maximum úsilí, abychom vám i nadále přinášeli kvalitní, inspirativní a čtivý obsah.

A čím jiným tuto novou etapu zahájit než tématem, které je založeno na neustálém hledání odpovědí? V aktuálním čísle se věnujeme vědě. Nejen proto, že jsme nedávno oslavili Den Země, ale především proto, že věda zdaleka nepředstavuje jen strohé vzorce v učebnicích. Je to fascinující způsob, jak hlouběji porozumět světu kolem nás a objevovat souvislosti, které nám často unikají.

Vážení čtenáři, vážené čtenářky, přeji vám za mě poprvé v roli šéfredaktorky pohodové čtení osmého vydání Podskaláku!

Tereza Tichotová, 3.G
šéfredaktorka

NAŠE REDAKCE

Šéfredaktorka: Tereza Tichotová

Zástupkyně šéfredaktorky: Petra Skokanová

Redakce: Sára Šimková, Petra Skokanová, Riona Riessnerová, Rozálie Fingerová, Emílie Šmeráková, Helena Grisonová, Tomáš Klečka, Dora Hermína Lišková, Tereza Kubešová, Tereza Kolářová

Korektura: Tereza Kubešová, Tereza Kolářová, Tereza Tichotová, Petra Skokanová

Grafika: Tereza Tichotová, Petra Skokanová

Autorka titulní strany: Alžběta Jozová

Kontakt: casopis.podskalak@gmail.com

Školní časopis Podskalák byl založen v roce 2024 po dlouhodobém usilování studentky Tamary Mackové, která tehdy chodila do 4. ročníku gymnázia.

Obsah

- 04** **Tématický článek o dni Země**
Úvodní článek do 8. vydání
- 06** **Rozhovor s učitelem Patočkou**
O jeho vztahu k učitelství a trávení času v laboratoři
- 12** **Potrava budoucnosti**
Nejen o výživových hodnotách alternativního stravování
- 14** **Rozhovor s učitelem Fleissigem**
Byl spojen s přírodou od malička, vzpomínal na dětství a první den v učitelské praxi
- 19** **Vědecké objevy**
Rostliny volající o pomoc, prvok objevený PřF UK a mimozemšťané pod Antarktidou
- 21** **Rozhovor s Luisiou Bábkovou (2.L)**
O cestě k herectví
- 25** **Bulharsko**
Meeting projektu voda v rámci Erasmu s návštěvou Rozlogu a Plovdivu
- 28** **Rozhovor se Zuzanou Ernstbergerovou (4.G)**
O přípravách na závody, mistrovství i budoucnosti se sportem
- 32** **Erasmus - Německo**
Výměnný pobyt studentů z Německa u nás
- 33** **Politika**
Neshody u české delegace, koncesionářské poplatky za nezávislá média a maďarské volby
- 35** **Erasmus - Finsko**
Výměnný pobyt našich studentů ve finském Seinäjoki
- 37** **Vesmír z pohledu studenta**
Černé díry - kapitola II.
- 39** **Deník veterinářky**
Nemoci zvířat přenositelné na lidi
- 43** **Pan Nikdo proti Putinovi**
Snímek o realitě propagandistického válečného školství
- 45** **Spasitel**
Nový sci-fi film, který se od ostatních svého typu liší
- 46** **Veletrh vědy**
Přes 100 expozic a náhled do práce vědců
- 47** **Prázdný byt a Zloděj v šeru**
Poezie našich studentů

12

06

37

Den Země

Tento den jste již určitě dříve zaznamenali, ale jak vlastně vznikl, proč si ho připomínat a jaké má vyhlídky do budoucna? Neváhejte a přečtěte si náš úvodní článek k tématu 8. vydání VĚDA!

SÁRA ŠIMKOVÁ, 2.B A PETRA SKOKANOVÁ, 2.B / FOTO CANVA

Kdy se slaví a proč?

Den Země se každoročně slaví 22. dubna, tento rok tedy připadá na středu. Je tu hlavně kvůli tomu, aby lidé podpořili ochranu přírody a životního prostředí a zamysleli se nad tím, jak vůbec jejich existence a chování na naši planetu působí. Každý rok je dané konkrétní téma, nad kterým by měl člověk popřemýšlet. Toto téma slouží jako záchytný bod pro ty, kteří neví, jakým směrem se vydat. Člověk se ho může držet, ale taky nemusí. Jak už bylo řečeno, hlavní je se nad naší planetou zamyslet. V jakém kontextu? To už je na vás. Letos je hlavní téma „Our Power, Our Planet“. Toto téma by mělo poukazovat na to, jak každý člověk může individuálně planetu ovlivnit svým chováním a rozhodnutími. Napadlo vás někdy, jaký dopad má vaše existence na planetu Zemi?

Co je do budoucna cílem?

Jak už bylo řečeno, hlavním cílem Dne Země obecně je, aby se člověk zamyslel, ideálně něco i udělal. Jde jednak o osvětu a také o změnu. Dlouhodobých cílů je hned několik. Ten možná snad nejdůležitější je zmírnění změn klimatu. Ty obecně negativně působí na celou planetu. Klima ve velkém ovlivňuje živočichy – kvůli němu musí živočichové migrovat za potravou, novým útočištěm a úkrytem před teplem/zimou. Ve velkém působí změny klimatu i na lidi. Jak v infrastruktuře, zemědělství tak i na samotné zdraví. Dalším cílem je poukázat na úbytek biodiverzity, tedy rozmanitosti druhů. Biodiverzita je vysoce ovlivňována intenzivním hospodářstvím, invazivními druhy, a právě tou změnou klimatu. Často se také mluví o znečištění ovzduší. To je dlouhodobý problém, na který se ekologové snaží neustále upozorňovat. Cílů je samozřejmě mnohem víc, snad i nekonečně mnoho, tohle bylo jenom pár příkladů.

Co se obvykle na Den Země dělá?

Spousta lidí neví, jak Den Země vůbec oslavit. Možná vás překvapí, jak všelijak se tento významný den může slavit. Za nejzajímavější by se asi mohly považovat tematické akce a workshopy. Ty se konají v ekocentrech, školách, muzeích a na dalších různých místech. Na takových akcích mají často různé organizace nebo různí odborníci i neodborníci stánky, kde veřejnost informují o problémech a řešeních ekologických problémů. Často si toho můžete i dost vyzkoušet – například jak správně třídit, anebo jak neplýtvat jídlem a vodou. Konají se i koncerty a pochody, nebo také různé jarmarky na podporu lokálních řemeslníků a jejich produktů. Člověk ale může slavit i sám, bez navštívení nějaké větší akce. Spoustu lidí třeba jde na procházku, všímá si přírody kolem a třeba u toho rovnou sbírá odpadky. Mnoho lidí také pomáhá sázet stromy a jiné rostliny, čistit tuňky a jinak dobrovolničit. Slavit se dá doopravdy mnoha způsoby, ať už chce jít člověk ven a něco aktivně dělat, anebo se jen symbolicky zamyslet.

Historie svátku

Kdy myslíte, že se poprvé slavil den Země? Do historie byste nemuseli sahat tak daleko. V roce 1970 na území Spojených států amerických vyšly masy lidí v rámci demonstrací za zlepšení kvality životního prostředí. Celou akci vymyslel tehdejší senátor Gaylord Nelson s aktivistou Denisem Hayesem a do akce se zapojily tisíce vysokých škol, což bylo ve výsledku přibližně 20 milionů lidí. Podobnou ideu měl i John McConnell, který v roce 1969 oslovil UNESCO slavit den Země a navrhl taky k němu vlajku, jež se používá dodnes. Akce měla velký účinek. V ten samý rok byla založena Agentura pro životní prostředí v USA (EPA) a schválilo se mnoho změn v zákoně o ochraně ovzduší či ochraně ohrožených druhů. Došlo to tak daleko, že se začaly pořádat mezinárodní konference, ze kterých vyloučily různé akční programy jako byla např. Agenda 21 (komplexní dokument, zabývající se udržitelným rozvojem spojený s životním prostředím) nebo Kjótský protokol (zavázání průmyslových zemí ke snížení emisí skleníkových plynů). O 20 let později se připojilo ke slavení svátku dalších 200 milionů lidí ze 140 států, z nichž byla i Česká republika (dříve ještě Československo).

Aktivita České republiky v rámci Dne Země

Jak již bylo zmíněno, Česká republika se připojila ke slavení svátku později, a to v roce 1990, kdy se uskutečnil studentský happening, jež byl spojen s Matkou Země a Blanickými rytíři, kteří podle pověsti z hory Blaník vyjedou a zachrání české země, až jim bude nejhůř. V tento den probíhají dobrovolné úklidové činnosti, proběhl jarní úklid od organizace Uklidme Česko, která ale funguje po celý rok. Úklidy v organizaci se rozdělují na různé kategorie (např. školní či obecní) a zapojit se může kdokoli. Dále se konají různé programy environmentální výchovy pro děti, soutěže, festivaly a pochody. Tímto způsobem tu stále visí připomínka toho, že se musíme chovat k planetě ohleduplně, abychom na ní mohli dál žít my i generace po nás.

Zdroje: wikipedia.cz, ekolist.cz, mzp.gov.cz, greenpeace.org, zerowastelife.cz

Hexa-hepta, hexa-hepta!

Aneb rozhovor s panem učitelem Patočkou o tom, jak i chemie umí být zábavná

Pan učitel Patočka učí chemii na „Navrátilce“. Do hodin se snaží často zapojit aktuální trendy a různé vtipy, aby pro nás byla látka lépe pochopitelná. Jak se k této práci dostal, co pro něj chemie znamená, proč zrovna chemie a spoustu dalších informací se dozvíte v tomto rozhovoru.

HELENE GRISONOVÁ 1. V / FOTO ARCHIV P. UČITELE PATOČKY

Co vás vedlo kučení zrovna na této škole? Souvisí to s tím, že jste tu studoval na přírodovědném lyceu?

Kdepak – jak jste na tuhle teorii přišla? Ale teď vážně. Období, které jsem strávil na naší střední škole jako žák, považuji upřímně za jedno z nejlepších ve svém životě. Když se tedy naskytla příležitost se sem vrátit, tentokrát v roli učitele, byla to pro mě v podstatě jasná volba. Vrátit se do tohoto kolektivu bylo nesmírně osvěžující a jsem vděčný svým bývalým učitelům, jak mě mezi sebe jako nového kolegu přijali.

Ve svých hodinách hýříte vtipem a celkově jste svým smyslem pro humor dost známý. Jak jste se dostal k chemii, která je většinou studenty považovaná za velmi nezábavný předmět?

Moment, kdo přesně tvrdí, že je to nezábavný předmět? Dejte mi jména! Já si je tady jen pro zajímavost poznamenám do bloku...

Osobně si myslím, že chemie je fascinující a zábavná sama o sobě. Problém je možná v tom, že ji má mnoho lidí spojenou jen s efektními výbuchy, a pak jsou zklamaní, když se

nedějí v každé druhé hodině. Je ale potřeba si uvědomit, že k těm výbuchům se člověk musí nejprve bezpečně prokousat teorií a logickými souvislostmi. Pokud mám jmenovat jednoho člověka, který mě k chemii nasměroval, byla to paní učitelka Trnková. Právě ona mě na střední škole formovala a dokázala ve mně probudit skutečný vztah k chemii.

V hodině často používáte různé memy a krátká videa. Kde čerpáte inspiraci a máte nějaký svůj „tajný zdroj“? Kde tento nápad celkově vznikl?

Vnímám to jako racionální spojení příjemného s užitečným. Meme kultura je dnes tak rozsáhlá, že se některým vtipům zasměje i moje babička – je to zkrátka něco, co spojuje lidi napříč generacemi. Žáci stejně tráví nemalou část dne na Instagramu nebo TikToku, tak mi přijde skvělé, když se i v tomto čase potkají se školou v trochu jiné formě. Aspoň mají další motivaci danou látku skutečně pochopit, aby se vtipu mohli zasmát.

Samozřejmě je super, pokud se podaří propojit chemii s nějakým aktuálním trendem. Ne vždycky to jde – třeba takový „tung tung tung sahur“ podle mě k chemii moc nepasoval. Ale píseň „Sigma Boy“ na chemické vazby sigma a pí? To byla jasná volba, do rytmu to sedí skvěle! Nebo dnes ještě trochu žijící trend „six-seven“ využitý na „hexa-hepta“, kde si žák procvičí předpony homologické řady alkanů. Tohle propojení mě vlastně nic nestojí a věřím, že to žáci ocení. Žádný „tajný zdroj“ asi není, je to poměrně přirozené a já sám se nad různými „chemísky“ rád zasměju.

Pamatujete si nějaké vtipné hlášky nebo rozhovory se studenty? Co nejzábavnějšího se vám v hodině stalo?

Tohle je asi ta nejtěžší otázka. Vím totiž, že kdybych zmínil jeden konkrétní zážitek, ostatní třídy by se mohly cítit dotčeně, že jsem nevybral právě je – a to by mě mrzelo. Pravdou je, že v každé třídě se čas od času stane něco vtipného. Myslím, že žáci to sami vědí nejlépe, a ty nejlepší hlášky stejně většinou zůstávají v dané třídě.

Co vás na učení a studentech baví?

Miluji ty pověstné „AHA momenty“. Chemie je fascinující v tom, jak je všechno propojené, a dává smysl pouze tehdy, když ji vnímáte jako celek.

Největší radost mi dělá, když si někdo v hodině uvědomí: „Aha, ty vodíkové můstky jsou fakt všude!“ V prvním ročníku si vysvětlíme jejich princip, v anorganice a organice díky nim odvodíme, proč se látka mísí s vodou nebo proč má vyšší bod varu, a v biochemii zjistíme, že jsou to právě ony, co drží pohromadě vlákna DNA. To je přesně ten důvod, proč je potřeba chemii vnímat v souvislostech.

Práce s mladými lidmi mě navíc udržuje v kontaktu s realitou. I když se ještě necítím starý, je osvěžující vědět, co dnešní generaci zajímá. Věřím, že s postupujícím věkem budu tuto záležitost vnímat čím dál víc.

Je naopak něco, co vás při práci s žáky vytáčí?

Slovo „vytáčí“ bych u sebe asi nepoužil. Nejsem člověk, co se snadno naštvě, v podstatě jsem takový „chill guy“. Spíše jsou věci, které mě mrzí. Například když mi žáci nevěří a myslí si, že chemií projdou dlouhodobě tak, že se látku naučí mechanicky na test a pak ji okamžitě vypustí. To je velká chyba.

Také je mi líto, když se žáci bojí zeptat. Já vás neukousnu ani nebudu váš dotaz nijak odsuzovat. Sám jsem nad chemií strávil nejednu bezesnou noc, takže vím, že je náročná. Jsem pak smutný, když v protokolech nebo testech vidím věci, které odporují fyzikálním zákonům a pravidlům reálného světa, jen proto, že se autor raději nepřišel poradit.

Jaké byly vaše začátky s učením? Jaké věci byste dnes udělal jinak?

Nešel bych učit... Ne, zase trochu přeháním! Pedagogická fakulta se nás sice snažila připravit poctivě, ale první práce je prostě jako všude jinde skok do neznáma. Člověk je zpočátku nejistý a mnoho věcí si prostě musí prožít na vlastní kůži. Není moc věcí, které by vás na to mohly reálně připravit. Jsem moc vděčný ostatním učitelům, kteří mi vždy byli nápomocní a se kterými jsem mohl konzultovat, jak v jaké situaci postupovat.

Samozřejmě nesmím zapomenout na ten nejtěžší úkol ze všech: naučit se správně ovládat tiskárnu ve sborovně. Velmi často se mi totiž stává, že si dám něco tisknout a jdu k tiskárně celý natěšený, že už na mě budou materiály čekat – jenže ono nic! Tak se smutně vracím zpátky ke stolu (a to podotýkám, že to k němu mám přes celou sborovnu snad nejdál ze všech). Ve chvíli, kdy už si konečně sedám k počítači (abych zjistil, kde se stala chyba), ozve se vítězné „píp píp“ a tiskárna začne vesele tisknout. I když je naše tiskárna občas takto náladová, mám ji vlastně rád a doufám, že pokud tohle náhodou čte, neurazila se a nebude teď trucovat ještě víc.

Toto číslo se týká především vědy a přírody. Zajímaly vás i jiné přírodní vědy typu fyzika a biologie?

To je skvělá otázka. Chemie je vlastně takový most mezi fyzikou a biologií. Kdo chce chápat chemii v celé její kráse, neobejde se bez základů v obou těchto oborech. Takže ano, obě patří k mým oblíbeným, i když fyzika má u mě asi trochu navrch.

Díky kombinaci fyziky a chemie totiž dokážeme popsat děje kolem nás – třeba proč vám vypění kofola až ve chvíli, kdy ji otevřete, a jak to souvisí s Le Chatelierovým principem akce a reakce. Ten jednoduše říká, že pokud narušíme rovnováhu vnějšími podmínkami, soustava se zachová tak, aby tento vliv co nejvíce potlačila. V zavřené láhvi máte oxid uhličitý pod vysokým tlakem v rovnováze s tím rozpuštěným v nápoji. Jakmile láhev otevřete, tlak v ní prudce klesne. Soustava na tento „šok“ zareaguje podle Le Chateliera tak, že začne oxid uhličitý bleskově uvolňovat z roztoku zpět do plynného stavu, aby ten pokles tlaku vykompenzovala – a výsledkem je to známé vypěnění.

Z biologie mě fascinuje právě biochemie, kde je skvělým příkladem z běžného života svalová horečka. Když svaly při intenzivním sportu jedou na maximum a tělu přestane stačit přísun kyslíku, musí si buňky vyrobit energii jinak – nastupuje takzvaná anaerobní glykolýza (tedy rozklad cukrů bez přístupu kyslíku). Glukóza se v buňkách neoxiduje úplně na oxid uhličitý a vodu, ale dochází k fermentaci, jejímž vedlejším produktem je laktát (sůl kyseliny mléčné). Právě nahromadění tohoto laktátu ve svalových vláknech a s ním spojené zakyselení prostředí způsobuje ono známé pálení a bolest.

Mým velkým přáním je, aby žáci viděli chemii všude kolem sebe v běžném životě a nespokojili se s tím, že věci „prostě nějak fungují“. Takže až se příště omylem polijete nějakým perlivým nápojem nebo vás po sportu budou bolet nohy, zkuste se na chvíli zamyslet nad tím, že to nebyla jen nešikovnost nebo vyčerpání, ale že na vás v přímém přenosu zapůsobil starý dobrý Le Chatelier nebo metabolismus kyseliny mléčné.

Jaké byly vaše oblíbené předměty na základní a střední škole?

Možná vás to překvapí, ale mým nejoblíbenějším předmětem na základní škole byla matematika. Baví mě dodnes a v chemii je to naprosto nezbytný nástroj k hromadě věcí. Matematiku jsem vždy vnímal jako ryze logický předmět, kde všechno dává smysl a věci do sebe krásně pasují. Přiznám se, že za celou základní i střední školu jsem se matematiku doma v podstatě nikdy neučil – výjimkou bylo až období těsně před maturitou, ale to bylo spíše proto, abych se zbavil nervozity u samotné zkoušky.

Druhým mým velkým favoritem na základní škole byl dějepis. Vždy mi přišlo důležité vnímat kontext dnešního dění právě skrze odkaz na minulost. Myslím si, že historie nás ovlivňuje dodnes, a proto je fajn o ní něco vědět a vnímat ji v souvislostech – v tomhle je to vlastně hodně podobné té chemii. Tu taky musíte vnímat v souvislostech.

Na střední škole k těmto dvěma přibyla právě chemie. Víím, že pro mnoho žáků je chemie na střední škole šokem. Na rozdíl od té „popisné“ ze základky se najednou stává předmětem, kde se neustále ptáme, proč něco platí, a hledáme různé aplikace v praxi. Ale právě to, že už se nejedná jen o memorování popisů, ale musíte nad informacemi přemýšlet, logicky o nich uvažovat a vzájemně je propojovat, z ní v mých očích tvoří ten fascinující předmět, který mám tak rád.

Trávíte radši čas v laboratoři nad pokusy nebo vás více baví analytické a teoretické uvažování?

Hehe, asi tuším, že tato otázka vznikla v návaznosti na to, že občas posílám opravené protokoly i ve dvě hodiny ráno. Žáci si pak pravděpodobně myslí, že můj celý život je jenom chemie, chemie a nic než chemie. Takže chápu, že to bude znít neuvěřitelně a že mi to budete věřit možná ještě méně než existenci orbitalů, ale nejraději trávím čas venku se svou přítelkyní a přáteli, nebo doma u gramofonu při poslechu desek. Teď naposledy jsem si pořídil například šansony Hany Hegerové, které všem vřele doporučuji. V létě také rád vyrazím na různé výlety, na vodu nebo do hor.

Ale zpět k chemii – baví mě obojí. Teorie je skvělá pro dlouhé filozofické debaty (třeba o tom, jak může být elektron zároveň částicí i vlnovou funkcí – prostě cože, pojďme diskutovat!). Laboratoře jsou ale větší zábava, protože tam tu teorii aplikujete v praxi a rázem chemie nepůsobí jen jako nudný teoretický předmět. Jsem moc rád, že žáci u nás na „Navrátilce“ mají možnost laboratorních cvičení. I ty všemi milované protokoly mají svůj smysl – právě v nich ukážete, zda rozumíte tomu, co se v dané baňce dělo a proč, a že to nebyl jen nějaký náhodný jev.

Nějakou dobu jste studoval na VŠCHT, ale nakonec jste odešel a pokračoval na Karlově univerzitě. Co vás vedlo k tomuto rozhodnutí?

Období na VŠCHT pro mě nebylo úplně nejšťastnější, řešil jsem tehdy i jisté osobní záležitosti. Možná, kdybych byl v lepším rozpoložení a nebál se tolik tamní fyziky, dopadlo by to jinak. Po odchodu jsem začal doučovat matematiku k přijímačkám a tehdy mi došlo, že učitelství by mohla být ta správná cesta. Pedagogická fakulta UK pro mě byla jasná volba. Ten rozdíl, kdy na přednášce nesedí 250 lidí, ale jen 50, a vy cítíte, že pro vyučujícího nejste jen číslo v systému, byl velmi příjemný. VŠCHT není špatná škola, jen jsme si v tu chvíli prostě nebyli souzeni.

Na závěr něco na odlehčenou. Kdyby se na „Navrátilce“ točil film, o čem by mohl být a kdo učitelského sboru by hrál hlavní roli?

Film si úplně představit neumím, ale takový sitcom ze školního prostředí, to by byla jiná káva! Samotné slovo „sitcom“ je totiž zkratkou pro situační komedii a já mám pocit, že prostředí školy je takových komických situací každý den doslova plné. Zasadil bych ho buď přímo do nějaké třídy, nebo klidně do sborovny.

Dějové linky by se vlastně psaly samy, protože ty nejlepší scénáře píše život na chodbách školy. Představte si ty scény: nekonečné souboje s tiskárnou ve sborovně, kde napětí graduje s každým mým krokem zpět k počítači, jen aby se pak ozvalo vítězné „píp píp“. Nebo ty noční momenty, kdy žákům ve dvě ráno pípne na mobilu upozornění o opraveném protokolu a oni se asi právem ptají, jestli jejich učitel vůbec někdy spí.

Těch situací je ale mnohem víc a žáci je vidí denně – od chvíle, kdy stávkuje projektor, až po momenty, kdy se snažím na tabuli nakreslit nějaké schéma a u toho všichni společně zjistíme, že mé kreslířské dovednosti zůstaly někde v první třídě.

Právě tyto příběhy mi přijdou jako nesmírně důležité. Pokud má na něčem škola stát, je to právě tato lidskost. Je úplně jedno, jestli jste mladí, nebo staří – na chybové hlášky nebo na to, když dojde papír v tu nejméně vhodnou chvíli, reagujeme všichni úplně stejně. Právě takové drobné společné strasti z nás dělají lidi a propojují nás.

Takový sitcom by mohl definitivně rozbít tu bublinu, že učitel je bezchybný stroj, který jen učí, opravuje testy a neřeší běžné problémy. Přál bych si, aby nás žáci viděli takové, jací jsme – lidé, kteří se snaží za jakýchkoliv podmínek. Obrovský obdiv mám v tomto ohledu například ke kolegům, pro které musel být přechod na online výuku během covidu neuvěřitelně náročný, a přesto se s tím poprali.

Věřím, že žáci ve skrytu duše vědí, že jsme taky jenom lidi, ale občas na to mohou zapomenout. A v tom mém vysněném sitcomu by místo toho typického umělého smíchu z pásky zněl ten náš skutečný – ten, který zazní v hodině, když se společně zasmějeme nějakému lidskému momentu nebo nečekané situaci. Právě to je ta lidskost, na které by měla škola stát.

A úplně na závěr, máte nějaké moudro nebo radu do života pro studenty? Cokoliv, co byste jim chtěl vzkázat.

Naučte se už konečně ty vodíkové můstky! Ale vážně – hlavně se nebojte ptát. Žádný dotaz není hloupý a pro mě jako vyučujícího je ptaní se důkazem, že nad věcmi přemýšlíte a nespokojíte se s tím, že věci „prostě nějak fungují“. Zkuste v životě hledat logiku a souvislosti, ušetří vám to spoustu zbytečného biflování.

Také si užijte období na střední škole, protože je to opravdu jedno z nejlepších období života. A pokud se náhodou v budoucnu stane, že šlápnete vedle – třeba při výběru vysoké školy – nevěšete hlavu. Každá taková odbočka vás nakonec může dovést k něčemu, co vás bude bavit mnohem víc. Najděte si zkrátka něco, co vás bude bavit i mimo školu a co vám pomůže zůstat v pohodě. A fakt se naučte ty vodíkové můstky, držím vám všem palce u testů i maturit.

Na závěr si nemohu odpustit jeden chemický vtip na cestu:

Víte, co mi brání vypít moje kyseliny? Moje zásady!

Čím jsou červi tak výjimeční, že je lidé začali jíst?

Jedlý hmyz, potravina, která není všem po chuti. Proč ji ale někteří lidé pravidelně zařazují do svého jídelníčku a jaké jsou benefity konzumace jednoho z nejvíce používaných červů v gastronomii?

TEREZA TICHOTOVÁ, 3.G + SÁRA ŠIMKOVÁ, 2.B / FOTO CANVA

Potemník moučný

Binomickým názvem *Tenebrio molitor* je druh potemníka – brouka z čeledi potemníkovití. Provětšinu známý jako moučný červ. Tento druh hmyzu se vyvíjí proměnou dokonalou. To znamená, že má čtyři vývojová stadia: vajíčko, larva, kukla a dospělec. Zajímavostí je, že jejich larvy jsou v některých případech i o jeden centimetr větší než jejich dospělá podoba, kdy dospělci měří 1,25 až 1,8 cm. Lidé už před časem zjistili, že mouční červi mají vysoký obsah proteinů – v jednom 100 gramovém balení červů je až 50 gramů proteinu. Můžeme si to zkusit porovnat s jinými potravinami, které jsou známé pro velký obsah bílkovin. Třeba takové vejce od slepic má 12,5 gramů bílkovin na 100 gramů. Tvaroh má zase až 18 gramů bílkovin na 100 gramů. Z toho můžeme vyčíst, že potemník moučný je ve světě bílkovin úplný šampion. Když si ale do internetového vyhledávače zadáte seznam potravin s vysokým obsahem proteinů, potemník moučný tam zmíněný nejspíše nebude. A to i přesto, že má v sobě dvakrát více proteinu než hovězí steak. Čím to je?

Neofobie

Tak se nazývá druh strachu z nových věcí. Někteří lidé ho prožívají, když se jim naskytne příležitost tuto „pochoutku“ okusit. Nemusí totiž vždy mít přímo fobii z hmyzu. Jedná se o fobii ze všeho neznámého, avšak může se jednat o cokoliv, s čím daná osoba nepřichází pravidelně do styku. Spousta lidí tedy nakonec zjistí, že když červa ochutná, není vůbec tak špatný, jak si ze začátku mysleli. Vlastně jde jen o to překonat se a zkusit to. Někomu to samozřejmě chutnat nemusí ani tak, ale když jsou červi třeba i ochuceni, většinou byste nebyli schopni určit, co to vlastně vůbec jíte. Vedle neofobie samozřejmě existuje i helmintofobie, tedy strach z červů. Pokud máte helmintofobii, nikdo se asi nebude divit, když se do ochutnávání nepoženete.

Výživové hodnoty

Když budeme dále zkoumat složení potměnků, budeme jen mile potěšeni. Jak už jsme zmiňovali, je bohatý na proteiny, dále v něm najdeme kvalitní tuky, vlákninu, důležité minerály (např. železo, zinek) a vitamíny (zejména B2 a B12). V sušené podobě mají larvy poměrně vysokou energetickou hodnotu (500 kcal/100 g). V posledních letech se zkoumá, jaký vliv má na důležité látky krmivo červů. V rámci výzkumů se červi krmí substráty obohacené o mrkev (provitamin A) nebo špenát (vitamin E). Není proto divu, že jsou často označovány dokonce za superpotravinu. Zároveň jejich produkce přináší o poznání menší množství emisí než ostatní druhy masa. Chov potměnků produkuje dokonce až 100krát méně skleníkových plynů než chov skotu. Mouční červi jsou obecně velmi ekologickou potravinou. Do chovu červů jde v porovnání s jinými chovy minimum vody a potravin. A to ještě musíme myslet na to, že potměnčí se živí mimo jiné biologickým odpadem – takže recyklace. Zároveň šetří místo – využívá se vertikální zemědělství – červům stačí boxy, nepotřebují výběhy nebo pastviny. Takže vlastně samé výhody.

Typy úprav

Na trhu se můžeme nejčastěji setkat se sušenou a dochucenou formou, ale vyrábí se třeba i hmyzí mouka. Ta se dá přidat vlastně do čehokoliv – pečivo, těstoviny, energetické tyčinky, proteinové prášky, klobásy a čokolády. Produkt se tím nějak extrémně nezmění, ale je v něm mnohem víc proteinů, což je žádoucí. Někteří lidé uvádějí, že po přidání této mouky chutná produkt jemně oříškově, prý si na to ale jde lehce zvyknout. Snad jediný háček je, že na hmyzí mouku může být člověk alergický. Vědci dokázali, že pokud máte alergii na korýše a měkkýše, nebo dokonce i roztoče, je možné, že hmyzí mouka u vás vyvolá alergickou reakci. Člověk tedy musí být opatrný. Mimo larvy potměnka moučného se používají i cvrčci, sarančata nebo kobylky. Chutnají podobně, ale jsou větší a nemají v sobě tolik proteinu. Příprava pražené varianty začíná dovozem ještě živých larev z farem, následným zmrazením, při kterém se usmrtí. Následně se povaří ve vroucí vodě, aby se zbavily všech nečistot a mikroorganismů. Potom se dají do konvektometru, kde se libovolným kořením dochutí a pak se už jen 35 až 40 minut suší. Variace příchutí je doopravdy obrovská. Asi nejzajímavější příchutě červíků jsou se slanou skořicí, s perníčkem, hořčicí, schilli anebo pizzovou příchutí. Dají se sehnat i různé sladkosti jako třeba čokoláda s červy nebo cvrček uprostřed lízátko. A někdy se do čokolády obaluje samotný hmyz – tak jako by to byly ořechy nebo ovoce.

Zatím je jedlý hmyz brán spíše jako kuriozita, ale je možné, že v budoucnosti nahradí jiné zdroje a bude důležitou součástí našeho jídelníčku. Potrava budoucnosti se mu neříká pro nic za nic. Je ale jisté, že si hmyzí produkty pomalu klestí cestu mezi ty ostatní. Často na ně narazíte na food festivalech nebo třeba i v normálních obchodech s potravinami. Nějakou dobu si sušený hmyz můžete koupit i ve vlaku patřícím Českým drahám. Budoucnost hmyzí stravy ale převážně záleží na tom, jestli jí lidé budou ochotni dát šanci.

Rozhovor s panem učitelem Fleissigem

Rozhovor s panem učitelem Petrem Fleissigem o přírodních vědách, škole a cestě od vesnických dobrodružství až na Podskalskou.

TOMÁŠ KLEČKA, 1.G / FOTO ARCHIV P. UČITELE FLEISSIGA

Jaké jste měl dětství a co vás jako malého nejvíce bavilo?

Milá otázka pro začátek rozhovoru. Inu, dětství jsem měl krásné až poetické. Vyrůstal jsem v malém městě obklopen přírodou, neznalý velkoměsta a s vypnutým mobilem značky Nokia v kapse děravých kalhot. Představte si například film Páni kluci nebo knihu Bylo nás pět. „Kdo napsal tento humoristický román? Správně, Karel Poláček.“ Každopádně můj příběh se neodehrával v Rychnově nad Kněžnou, nýbrž na severním Plzeňsku (pozn. red.: Poláček vzpomíná na své dětství v Rychnově nad Kněžnou). Zkrátka s kluky jsme zažívali všelijaká dobrodružství. Stavěli jsme bunkry a doupata, v zemi i na stromech. Hráli jsme si na indiány, cestovatele a objevitele. Já byl většinou Old Shatterhand. Vzpomínám si, že jsme jednou postavili vor a odpluli po řece do vedlejší vesnice. No a v páté třídě jsme při hašení pole s obilím pochopili, že hoření stébel je velmi účinná exotermická chemická reakce, která může skončit neblaze. Když se vrátím k té obecné otázce, co vás jako malého nejvíce bavilo, odpovím takto: každá chvíle v přírodě a s kamarády.

Měl jste už v dětství rád přírodu a biologii, nebo vás tento obor zaujal až později?

Kdo by ji neměl rád. Ano, vždy mě zajímaly záhady a zajímavosti kolem živé i neživé přírody. Pořád jsem něco choval a pěstoval, peroxidem vyběloval kosti z lesa a sbíral „všemožné blbosti“. Také jsem odmalička s dědou včelařil. Já jsem zkrátka obyčejný kluk z vesnice, který byl odmala spjatý s přírodou. Na prvním stupni jsme s výtvarným kroužkem také jezdili do plzeňské zoologické zahrady, kde jsme byli jako škola patrony některých cizokrajných zvířat a dělali jsme různé přírodovědně laděné projekty.

Fotky z exkurze na 2. LF UK s nezapomenutelnou třídou 4.G.

Kdo vás během školních let nejvíce ovlivnil nebo inspiroval?

Ačkoliv se to nezdá, zárodky přírodovědných poznatků se zakotvují v mysli již ve školce a na prvním stupni. Tohle je strašně důležité. Kvalitní paní učitelka na prvním stupni je nenahraditelná a měla by být placena zlatem. Každý má asi „tu svoji pančelku“ z prvního stupně, která v něm probudila kreativitu a zájem o vzdělávání.

Jaký byl váš oblíbený předmět na základní a střední škole?

Asi vás nepřekvapí, že to byl především přírodopis. Ale také dějepis – paní učitelka uměla vyprávět dějiny jako pohádku. Na gymnáziu to pak byla opět biologie, dále chemie. U té chemie byl zájem ovlivněn především paní profesorkou, která dokázala výklad okořenit o neskutečně zábavné fórky a vtípky. To se pak chemické názvosloví učilo snadno a s pozitivní emocí.

Věděli jste už od mládí, že chcete být učitelem?

Pravdou je, že jsme si často hráli na školu a nikdy mě nebavilo hrát žáka – musel jsem být učitel. Takže asi ano. Zároveň jsem chtěl být přírodovědec. Když se nad tím zamyslím, vlastně se mi všechno splnilo.

Proč jste si nakonec vybral právě biologii?

Já mám na Přírodovědecké fakultě UK vystudované dva učitelké obory – biologii a geologii. Oba předměty krásně zapadají do jednoho holistického obrazu přírody. Geologie dává přírodním vědám širší rámec – krajina, čas, procesy – biologie zase ukazuje život, který v té krajině probíhá. Dohromady to dává smysl a výuka pak může jít pod povrch, stává se pestřejší. Souvislosti jsou v přírodních vědách velmi důležité. Učit biologii izolovaně by mě nudilo. Tyto obory jsem si vybral také kvůli terénu. Výuka geologie a biologie bez pobytu v přírodě je jako mlýn bez vody. Venku se toho naučíte nejvíce. Možná to nevíte, ale úplně stejný obor má vystudovaný i kolegyně Jana Marešová. Dokonce nám některé přednášky zajišťovali i stejní profesori. Populace tohoto oboru je zkrátka endemická. Víte, co je to endemit? Ano, ještě jsme nevyzměřili!

Jak probíhala vaše studia na vysoké škole a co pro vás bylo nejtěžší?

Měl jsem výborný všeobecný základ z plzeňského gymnázia na Mikulášském náměstí, takže to šlo hladce. Proplul jsem bakalářským i magisterským studiem, ani nevím jak. Potom jsem ještě vykonal rigorózní zkoušku z přehledu odborné biologie a didaktiky biologie. Takže jsem teď de facto (akademicky) doktor přírodních věd, ale zatím jsem ještě nikoho nevyлéčil, takže mi raději nadále říkejte pane učiteli.

Fotky z exkurze na 2. LF UK s nezapomenutelnou třídou 4.G.

A co pro vás bylo nejtěžší? Já bych ten minulý čas změnil na přítomný. Nejtěžší pro mě je dokopat se k tomu, abych dopsal dva odborné články do své disertační práce. Já totiž ještě na menší úvazek v rámci velkého doktorátu chodím na fakultu zkoumat geochemii životního prostředí. To víte – jakmile vám na stole leží testy a odborný článek, věda počká, studenti nikoli.

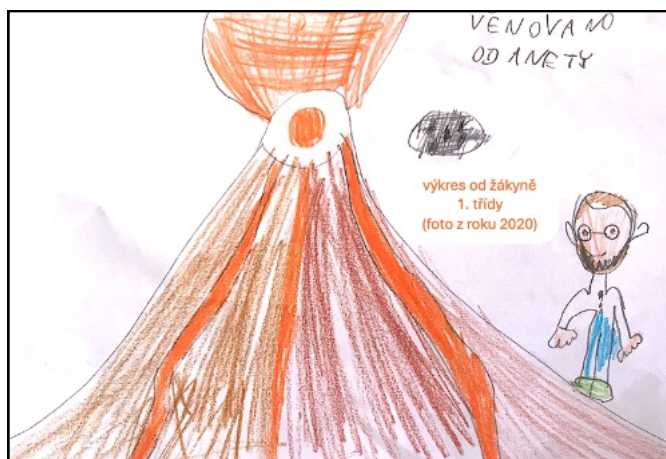
Pamatujete si na svůj první den jako učitel? Jaké to bylo?

Tak to vím úplně přesně. Pojdme to vzít nejprve zeširoka. Než jsem nastoupil na Podskalskou, vyučoval jsem cca šest let během vysokoškolských studií na základních školách. První rok praxe jsem přijal místo jako vyučující na jedné malé vesnické škole na Plzeňsku. Učil jsem tam i první stupeň. Dočasná brigáda se postupně stala posláním. A ta úplně první hodina byla u sedmáků. Bylo mi řečeno, že je to nejhorší třída na škole. Byl tam jeden problémový žák s PAS (poruchou autistického spektra). Ale toho jsem si naštěstí dokázal získat na svou stranu a začal mě mít rád. Takže jsem se tím vším nějak popral.

Úplně tu první hodinu praxe jsem jim na tabuli nakreslil strunu hřbetní a už jsme jeli znaky strunatců. V té době mi bylo dvacet let a po prvním dni výuky, kdy jsem odučil šest hodin v kuse, jsem necítil hlasivky. Jedna postarší kolegyně mě poklepala po rameni a pravila: „Na to si zvykneš, chlapče.“ Takže jsem si opravdu zvykl a už to se mnou rostlo dál. Brzy jsem se ocitl skoro na plný úvazek na pražské sídlištní základní škole. Tam to bylo pestré – práce s žáky s OMJ (s odlišným mateřským jazykem), suplování na prvním stupni včetně první třídy. Abych se přiznal, ti prvňáčci místo psaní písmenek do písanky znali rozdíl mezi bezobratlým živočichem a obratlovcem. Suploval jsem i zeměpis, dějepis, tělocvik nebo fyziku. Později jsem spravoval sbírky, stal se školním koordinátorem environmentální výuky, a nakonec mi přistálo i třídnictví. Ono je dobré si projít vším – špatným i dobrým.

Co vás na práci učitele biologie nejvíce baví?

Jak jsem povídal, učil jsem na obou stupních ZŠ, přednášel v rámci doktorátu studentům na VŠ, suploval univerzitu třetího věku, vedl kurz pro učitele a teď učím na SŠ. Ať je to děcko, žák, student VŠ, senior, učitel či student SŠ, pokaždé je to práce s lidským faktorem. Mě zkrátka baví učit lidi, nikoli učit biologii. Lidé nejsou stroje a jejich výkon závisí na mnoha proměnných, jako jsou postoje, dovednosti, emoce nebo prostředí.

Vzpomínka na začátky praxe ve školství.

Jak se podle vás změnili studenti během vaší kariéry?

Na úvod bych slovo kariéra raději nahradil posláním nebo učitelskou misí. Asi bych řekl, že žáci a studenti jsou v jádru pořád stejní – mají své starosti, tužby, první lásky, druhé lásky i balíček problémů, které si s sebou nesou. Ale doba je jiná a didaktika také pokročila.

Od studentů 4.G, které aktuálně srdečně zdravím na svaták, jsem se dozvěděl, že jsem jako oni generace Z. Prý je to generace, která označuje lidi narozené přibližně mezi lety 1997 a 2012. Možná, až budu starší a budu učit jinou generaci, budu moci na tuto otázku odpovědět detailněji.

Máte nějaký nezapomenutelný zážitek z vyučování nebo školního výletu?

Těch zážitků je celkem celá řada. Napadá mě například situace, kdy jsme se s jednou devátou třídou v rámci praktického cvičení z geologie ztratili v zarostlém terénu a hledali jsme žílu. Prosím vás, není žíla jako žíla. V geologii je to deskovité těleso vyplněné krystaly jednoho nebo více druhů minerálů. Vzniká proniknutím magmatu nebo horkých roztoků do puklin a trhlin v okolních horninách.

Když jsme tu žílu našli a nakopali různé minerály, zjistili jsme, že jsme se ztratili. Nebyl tam signál. Součástí naší výbavy do terénu byla i mačeta značky Fiskars, kterou jsme se prosekali na lesní cestu. Ke škole jsme se měli vrátit někdy po obědě. Náš nečekaný turisták „lesní džunglí“ trval asi do 18:00. Rodiče byli nadšeni, děti šly spát a já šel druhý den hledat svoji oblíbenou mačetu značky Fiskars.

Jaké téma z biologie vás osobně nejvíce fascinuje?

Pravdou je, že mě více baví geologie. Jedním z hlavních důvodů je geodiverzita, která je odrazem toho, že v podstatě každý geologický objekt vypadá jinak. Je celkem jednoduché poznat růži nebo jezevce, horší už je to s kalcitem nebo granitem. Naučit se je poznávat vyžaduje hodně času a různé přístupy.

Pokud ale chceme naši planetě porozumět jako celku, potřebujeme alespoň základní znalosti z oblasti neživé přírody, která je však na školách často opomíjena. S geodiverzitou souvisí i vyhledávání a využívání ložisek nerostných surovin, studium přírodních katastrof, zakládání velkých staveb, vyhledávání zdrojů vody a řada dalších aktivit. Geologie není jen sbírání minerálů, hornin a zkamenělin. Je to čtení příběhů starých miliardy let i hledání odpovědí na otázky současného světa.

Myslíte si, že je dnes biologie důležitější než dříve? Proč?

Nezlobte se, že to opět trochu stáhnou ke geologii. Přírodní vědy jsou dnes velmi propojené a bez jejich spolupráce se neobejdeme. Stačí se podívat na aktuální téma elektromobility. Na výrobu baterií do elektromobilů jsou potřeba prvky jako lithium, kobalt, nikl nebo mangan. Tyto prvky získáváme z nerostných surovin v místech zvaných ložiska. Ložisko si můžeme jednoduše představit jako místo v přírodě, kde se určité užitečné minerály vyskytují ve větším množství a vyplatí se je těžit.

A kdo taková ložiska hledá, zkoumá a posuzuje, jaký bude mít těžba dopad na krajinu a životní prostředí? Moderní svět potřebuje lidi, kteří rozumí tomu, jak příroda funguje a jak naše zásahy ovlivňují prostředí kolem nás.

Jaké vlastnosti by měl mít dobrý učitel?

To je opravdu těžká otázka, děkuji za ni. Možná budete brát v ZSV filozofa Jana Patočku. Někde jsem od něj četl, jak má vypadat kantor — pokusím se to parafrázovat: podle Patočky je dobrý učitel „dílo milosti“. Nesmí to být jen předavač informací a produkt akademického vzdělání, ale osobnost se schopností nadchnout.

Já osobně vnímám dobrého učitele jako někoho, kdo na sobě neustále pracuje a učí se i od samotných žáků, jak být lepším učitelem. Každý si dobrého učitele představuje jinak, protože každému vyhovuje něco jiného.

Jakou radu byste dal studentům, kteří přemýšlejí o kariéře v biologii nebo ve školství?

Své budoucí povolání nebo studium na vysoké škole si vybírejte hlavně podle toho, co vás skutečně zajímá a co vás dlouhodobě těší. Motivace je klíčová — bez ní je těžké vydržet náročnější období studia i praxe. Zároveň je důležité obklopit se lidmi, na které se můžete spolehnout. Ať už jde o biologii nebo školství, nikdy to není práce jednoho člověka. Věda i výuka stojí na spolupráci, sdílení nápadů a vzájemné podpoře v týmu.

Náš rozhovor bych zakončil autentickými slovy kolegyně Jitky Koubové, se kterou byl veden rozhovor v historicky prvním čísle Podskaláku. Slovy, která mi opakuje vždy, když odcházím na fakultu: „A nezapomeň, že jsi z Podskalské, ať neděláš ostudu...“

Takže nezapomeňte i vy, že jste z Podskalské, a mějte se krásně.

Vědecké objevy

Ekologie využívá různých oblastí přírodních věd. V přírodě je všudypřítomná. Vědecké objevy tvoří důležitou pomůcku pro její pochopení a zároveň napomáhají, jak se chovat k životnímu prostředí. Pojdme se podívat na některé objevy za poslední tři roky, jistě vás překvapí.

PETRA SKOKANOVÁ, 2.B / FOTO INTERNET

Rostliny volající o pomoc?

V roce 2023 vyplynulo z izraelské studie, že rostliny mohou vydávat zvuky pod nápořem stresu. My lidé tento zvuk, který připomíná praskání bublinkové folie či cvakání, neslyšíme kvůli dané frekvenci, ale jiní savci nebo hmyz ano. Během výzkumu se nahrávaly zvuky rostlin, které byly vystresované či nikoli. Díky technologickým přístupům pak mohli dané rostliny od sebe rozlišit. Různé styly zvuků také pak prozradily, že mají jiné příčiny stresu. Zvuk vycházející z rostlinných těl nemá jasný původ, pravděpodobně ale vychází od vzduchových bublin, které praskají v cévním systému. Jaký účel toto volání má, zatím vědci neví. Může se jednat o komunikaci s ostatními rostlinami, kterým se nabízejí jako potrava nebo se jen snaží nalákat opylovače.

Otázka č.1: Do výzkumu byl zapojen i zemědělský škůdce mýra bavlníková. Jaký má podle vás přístup k "nařikajícím" rostlinám?

- Sedá si na ně, protože má speciální látky, kterými může částečně suchou rostlinu hydratovat.
- Vyhýbá se jim, protože nejsou vhodné pro vajíčka, která by tam chtěla naklást (potřebuje pro ně zdroj potravy).
- Neslyší je, protože nemá na to dostatečně vyvinutou mozkovou kapacitu.

Objev z Přírodovědecké fakulty UK

Solarion arianae, ptáte se, co to je? Tento jednobuněčný organismus byl objeven na podzim minulého roku vědeckým týmem vedený profesorem Ivanem Čepičkou a studentem Markem Valtem. Tento druh prvoka je velmi nenápadný, proto také dlouho trvalo, než ho někdo zaregistroval. Vznášel se mezi jinými, a hlavně většími organismy, které ale nevydržely dlouho při životě v nálevu v jedné z laboratoří Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy jako on.

Ve spolupráci s vědci z USA zjistili, že prvek nepatří do žádné z dosud uznávaných linií. Má však podobného druha, se kterým teď nově tvoří kmen Caelestes. Jeho vzhled je poněkud zajímavý díky buňkám, které nejčastěji vypadají jako malá sluníčka. Solarion zůstává poněkud tajemným druhem prvoků, jelikož jeden z jeho genů je z hlediska evoluce velice vzácný, fungoval totiž v bílkovinném systému bakterií - jeho předků. Tento okem neviditelný organismus se stává výzvou více prozkoumávat málo objeňovaná místa, jelikož Solarion se vyskytuje málokde.

Otázka č.2: Jak už bylo řečeno, Solarion patří do obrovské skupiny malých organismů prvoci. Někteří z nich jsou parazité a způsobují nemoci – kterou například?

- a) tetanus
- b) slintavku a kulhavku
- c) měňavkovou úplavici

Mořské houby a zombie červi u Antarktidy

Na to, že oceány pokrývají zhruba dvě třetiny zemského povrchu, není námi lidmi prozkoumán skoro ani z 10%. Organizace Ocean Census provedla minulý rok výzkum v Jižním oceánu konkrétně pod Jižními Sandwichovými ostrovy u Antarktidy. Organismy, které výzkumníci odhalili, bylo více než tisíc a nepřipomínaly nic z pozemského světa.

Pod hloubkou cca 3600 metrů objevili například mořskou houbu, která ale vůbec není houba, ale masožravý živočich. Připomíná kouli s přichycenými háčky, jež slouží jako lovná zbraň. Kdokoliv a cokoliv se jen o ně, byť sebe méně otře, je lapen a přezdívaná smrtící koule ho postupně pozře. Z nalezených organismů vědci dokázali identifikovat pouze třetinu. Ty, co již známe, jsou např. takoví „zombie červi“, ti rozkládají těla uhynulých velkých mořských živočichů pouze pomocí symbiotických bakterií. Taktéž se zaznamenalo, že tito rozkladači z nejasných důvodů mizí, je to celkem problém, protože mají významnou roli v hlubinných ekosystémech. Nicméně zpráva o jejich výskytu u Antarktidy vyšla pro ekosystémy pozitivně. Ale co dál? Tito pro nás noví tvorové nejsou jediní. Oceán stále skrývá velkou část svého tajemství. A nemá to náhodou nějaký účel? Nad tím si každý může udělat obrázek sám.

Otázka č.3: Jiná vědecká expedice s lodí jménem Falkor chtěla zkoumat hydrotermální průduchy v Tichém oceánu s pomocí podmořského robota, který byl navíc vybavený páčidlem. Zkuste si tipnout, co robot odkryl.

- a) prastaré ostatky již vyhynulého žraloka
- b) podmořské dutiny s jeskyněmi s hlubokomořskými kroužkovci
- c) organismy připomínající žáby

Zdroje: natur.uni.cz, denik.cz, ct24.cz, abicko.cz

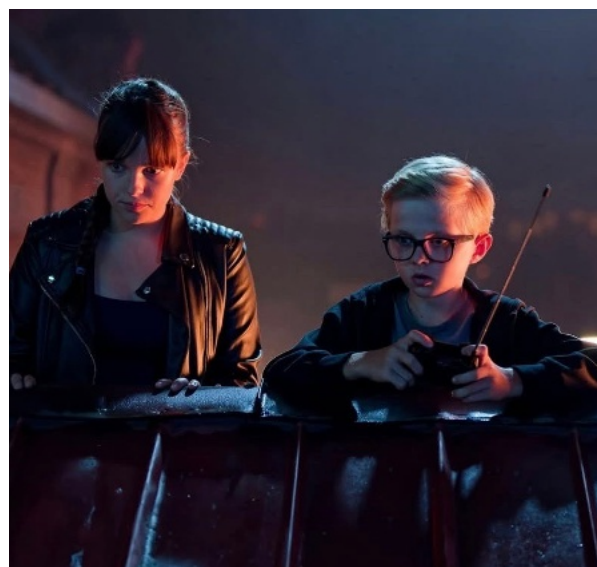
„Když to vyjde, tak to vyjde, když ne, nic neděje“ Luisa Bábková o tom, jaké je mít za koníček herectví, ale studovat přírodovědném lyceum

Zplacu do školy i naopak. Jak se studentka přírodovědného lycea dostala k herectví a co ji přivedlo k nám na školu? Jak probíhá focení a castingy? Co jí motivuje, z čeho má strach a na co si díky herectví zvykla. Nejen toto se dozvíte v následujícím rozhovoru s Luisou Bábkovou, která chodí do 2. L.

HELENA GRISONOVÁ, 1.V / FOTO ČSFD.CZ

Jak ses dostala k herectví?

Poprvé jsem se k herectví dostala v rámci divadla, kdy jsem nastoupila do jednoho tanečně-divadelního souboru. Zde jsem byla zhruba sedm let, ale pak jsem odešla, protože jsem to už časově nedokázala skloubit. Bylo to hodně náročný. Teď jsem v novém divadelním souboru, kde nejsou tak velké závazky. Co se týká filmu, tak jsem přešla do castingové agentury, kde mi napsali, že mají zrovna zájem, abych udělala casting na nějakou roli a já casting vyhrála. To byly mé první zkušenosti. U filmů později to fungovalo různě. Buď si mě vybral režisér, na základě toho že viděl, jak pracuji nebo jsem šla na casting, na který mě pozvala castingová agentura, kde jsem zaregistrovaná.

Luisa Bábková ve filmu Vyšehrad dvje (2025)

Jak tě napadlo se přihlásit zrovna do tanečně-divadelního souboru?

Můj táta je herec a jednou se nás se ségrou zeptal, jestli to nechceme zkusit. Spolu jsme něco vybrali a mě to chytlo. Celkově pocházím z umělecké rodiny, jelikož moje máma je scénografka.

Jak casting probíhá? Existují různé typy castingů?

Záleží, jestli je jedno kolo nebo je kol více. Na prvním kole si tě většinou nafotí, popřípadě ti pošlou nějaký text, který se máš naučit nebo je to nějaká improvizace. Později dají vědět, jestli casting vyšel nebo ne. Je taky rozdíl, hlavně v komfortu, kolik lidí se na castingu nachází. Jestli jde jen o člověka, co casting dělá, nebo se jedná o skupinku více dětí, před kterými hraješ. Já ze začátku byla dost nervózní zhraní před skupinou, ale nyní už je to docela v pohodě.

Jaké je pro tebe focení? Jak se cítíš na castinzích?

S focením je to úplně v pohodě. Na focení si nafotí postavu, úsměv, bez úsměvu a podobně. Z castingů mám trochu strach, jelikož si nikdy nemůžu být jistá, jak to bude probíhat. Potom, když se dělají nějaké scénky nebo něco podobného, záleží, co to je za scénku. Už se mi párkrát stalo, že neodhadli správně můj věk a já jsem tam například přišla, když mi bylo přibližně 13 a měla jsem předvádět, že se se mnou rozešel můj přítel po telefonu. V té době jsem opravdu nevěděla, jaké to je. Takže občas to nebyl úplně povedený casting. Nyní už to je v pohodě a říkám si, že to vyzkouším. Když to vyjde, tak to vyjde, když ne, nic se neděje. Těch příležitostí ještě snad bude dost. Už nejsem tolik ve stresu.

Kde už sis zahrála? Co bylo tvou největší rolí? V kolika letech jsi začala?

Do divadla jsem nastoupila v 10 a první film jsem točila ve 12 letech. Co se filmu týče, tak mě můžete vidět ve filmu Vyšehrad. Jak jednička, tak dvojka. Dále v seriálu Pozadí událostí, od České televize. Zhruba před rokem jsem natáčela reklamu, která by teď někdy měla vyjít. Víceru malých rolí, ale ty byly většinou opravdu drobné. Se starým divadelním souborem jsem hrála ve zhruba dvanácti inscenacích, ale ty už měly svou derniéru. Snovým souborem jednu inscenaci plánujeme, ale je zatím stále v procesu. Ať se, ale jedná o jakoukoliv roli, tak jsem za ní vděčná. Stále je to pro mě něco nového a беру každou příležitost.

Bylo tvým snem již od mala věnovat se herectví?

Jak jsem již zmiňovala, tak pocházím z umělecké rodiny. Všichni tudíž čekali, že se vydám v jejich šlépějích. To u mě v začátcích neplatilo. Chtěla jsem být spíš doktorkou nebo zubařkou. Nakonec mě, ale natáčení začalo bavit a začala jsem uvažovat o profesionálním herectví. Přišlo rozhodování o tom, na jakou střední chci jít. Uvědomila jsem si, že se nechci příliš upnout na jeden konkrétní směr a chci mít víc možností do budoucna. Každopádně fáze „chci být herečka“ „chci být slavná“ tu byla a trvala třeba 2 roky.

Jak moc by ses herectví chtěla věnovat do budoucna a jaké jsou tvoje celkové plány po škole?

Herectví, zatím, není mojí prioritou. Divadelní herectví je velmi nejisté povolání, takže tomu bych se moc věnovat nechtěla. Filmové herectví, už je vtomhle lepší, ale stále nejsem přesvědčena. Uvidíme, co přinese budoucnost. Je to každopádně koníček, kterého bych se nerada vzdávala. Vtuto chvíli se zajímám spíš o lidské tělo, například by mě lákalo povolání fyzioterapeuta. Co bude po střední, ještě vůbec netuším, uvidíme, jak se bude vyvíjet můj postoj k herectví. Když jsem byla malá, byla samozřejmě mojí vysněnou rolí princezna, teď už jsem ztoho ale vyrostla. Dneska by mě bavil nějaký akční film. Střílečka, krev, nevím, prostě něco opravdu brutálního. Myslím si, že to by mohla být fakt sranda natáčet. Nebo horor, fantazii, cokoliv, kde bych mohla mít fajn partu stejně starých dětí. Konkrétní vizi nemám.

Je lidské tělo důvod, proč jsi šla studovat přírodovědné lyceum?

Ne tak úplně. Nechtěla jsem se rovnou zaměřit na herectví. Chtěla bych mít více šancí na rozhodování se, jakou vysokou školu si vyberu. Bála jsem se, aby mi pak „neujel vlak“ s důležitými předměty jako je matematika, chemie, biologie. Kdybych po konzervatoři zjistila, že mě herectví tolik nebaví, tak by mohlo být složitější dostat se na jinou vysokou školu.

Navštívila jsi nějaký kurz, seminář, workshop?

Já jsem přímo žádný herecký kurz nepodstoupila. Byla jsem vjiž zmiňovaném souboru, kde jsme měli divadlo a hráli jsme. Do budoucna jsem si říkala, že bych si chtěla nějaký herecký kurz najít. Nemusí to být pravidelné, stačí jeden víkend. Chtěla bych se trochu zlepšit v hraní emocí, protože ve filmu je to mnohem častější. Stane se, že hraješ postavu, která má například psychické problémy nebo hodně často zažívá nějaké pocity, co ty sám v běžném životě moc nezažiješ, nebo nechceš zažít. V divadle je škála toho, co si můžeš zahrát, strašně velká. Můžeš si zahrát strom, kámen, ale taky nějakou holku. U filmu je to víc specifické a je dobré umět dobře hrát různé emoce.

Stalo se, že by ti někdy natáčení zasáhlo do vyučování?

Ne nějak vážně. Jednou se stalo, že jsem vynechala 1 den školy kvůli natáčení, ale nikdy nebylo potřeba něco řešit svedením. Několikrát se, ale stalo, že jsem odešla na třeba 2 hodiny kvůli castingu. Později jsem se do školy vrátila.

Navštěvuješ nějaký dramatický kroužek nebo něco podobného?

Od ledna jsem začala chodit do dramatického kroužku. Zmiňovala jsem, že herecký kurz za sebou nemám, ale ráda bych ho podstoupila kvůli lepšímu hraní emocí. Vtomhle je super dramatický kroužek, jelikož už tam na emocích můžu začít pracovat. Navíc teď děláme improvizaci, která mě baví a je pro mě důležitá.

Zmínila jsi, že táta je herec. Pomohl ti nějak? Chtěla by sis s ním jednou zahrát?

Ano, pomohl. Řekl mi, co mě čeká a že se nemusím bát. Před natáčením se mnou i projížděl texty. Jednou bych si s ním ráda zahrála. Jak ve vztahu otec-dcera, tak úplně cizí osoby. Původně jsme si spolu měli zahrát ve filmu Vyšehrad, ale nakonec z toho sešlo.

Rozmlouváš se nějak speciálně?

Já se moc často nerozmlouvám. Pokud k tomu dojde, mám radši jednoduchost. Preferuji jazykolamy a cvičení, kde nepotřebuji žádný další předmět.

Máš nějakou vtipnou příhodu z natáčení, se kterou se můžeš podělit?

Vtipné jsou většinou přeřeky. Samozřejmě to nesmí být mockrát za sebou. Potom jsou tu věci, které mě vtipné přijdou, ale ne každému musí. Například když mám seriálového brášku, tak si mezi obrazy hrajeme a jednou jsme skákali na posteli a rozbili jí. Zkrátka všechny podobné blbosti, mě baví.

Bulharsko

Bulharsko je asi nejvíc známé svým mořem, plážemi a jídlem. Mnoho Čechů sem jezdí za levnou dovolenou. Věděli jste ale, že tři studenti a dva učitelé z naší školy se před pár týdny právě do Bulharska vydali? A víte, z jakého důvodu?

SÁRA ŠIMKOVÁ, 2.B / FOTO SÁRA ŠIMKOVÁ

Projekt voda

Do tohoto projektu jsou zapojeni ekologové a gympláci z prvních a druhých ročníků, tedy ti, co měli o účast zájem. Projekt je podporován a financován organizací Erasmus+ a Evropskou unií. A o co tedy vlastně jde? Hlavním cílem projektu je rozšířit povědomí o tom, jak moc je voda důležitá – jako ekosystém, zdroj anebo jako historický, náboženský či kulturní prvek. Studenti by se měli díky projektu o vodě dozvědět víc – a to jak o té české, tak i o té zahraniční. Projekt pro nás začal tím, že jsme začali zkoumat a zjišťovat, jak vypadá a funguje voda v České republice. Druhým krokem bylo své zjištění odprezentovat v cizině a zároveň si poslechnout výsledky studentů z ostatních zemí.

Meeting

V projektu jsou zapojeny čtyři země – Česko, Slovinsko, Španělsko a Bulharsko. Dvakrát za rok školy vyšlou tři studenty a dva učitele jako reprezentaci na společný meeting. Každý meeting má nějaké téma. Ten první, jak už jste jistě pochopili, se konal v Bulharsku, téma bylo voda z pohledu lidových tradic a legend. Naše česká skupina se zamyslela hlavně nad těmi tradicemi. Dále jsme vytvořili videa, která ukazovala, jak některé české tradice fungují – jmenovitě to byla Morana a české Velikonoce. O dalších tradicích, jako například o svatojánském věnečku nebo vodníkovi, byla vytvořena prezentace. Prezentace jsme vytvořili i na témata českého vodstva a naší školy. A pak už jsme mohli vyrazit do Bulharska!

Rozlog - výhled z hotelu

Cesta

Rozhodli jsme se letět letadlem, jelikož autem nebo autobusem by cesta trvala mnohem déle. Díky letadlu jsme byli vhlavním městě, Sofii, za necelé dvě hodiny. Program nám začínal až další den, a tak jsme se zbytek čtvrtka rozhodli strávit vhlavním městě. Zjistili jsme, že Bulhaři milují kostely a jiné náboženské stavby. Navštívili jsme minimálně tři, možná čtyři, popravdě se mi to po návštěvě druhého kostela začalo všechno motat do sebe. Poté paní učitelka chtěla navštívit další kostely, to už jsme ji ale zadrželi. Když už jsme neměli sílu na kostely, šli jsme nakupovat do místního Tesca, které mělo uprostřed obchodu velkou fontánu. To nás všechny dost překvapilo. Pak jsme si prohlédli vykopávky a zbytky starých budov a přes krásný, obrovský park jsme se dostali k našemu vypůjčenému autu, které nám mimochodem nešlo zamknout. Dalších několik hodin jsme jeli do Rozlogu, kde jsme strávili zbytek týdne.

Rozlog a Plovdiv

Vpátek ráno jsme se vydali do tamějšího muzea historie, kde jsme se poprvé setkali se studenty z jiných zemí. Zahráli jsme si nějaké icebreakery, odprezentovali naše prezentace a poté jsme šli všichni společně na oběd. Seděli jsme u jednoho velkého stolu, a tak jsme měli šanci se s ostatními lépe poznat. Večer jsme jeli do blízkého Banská, které je známé svým nejvýznamnějším lyžařským střediskem.

Tam jsme měli příležitost seznámit se

s bulharskou kulturou. Také jsme se dozvěděli, že v Banskú se lidé odnedaвна snažili zachovat své nadřazené geny, a tak jsou všichni v podstatě jedna velká rodina. Tak jsme radši jeli zpátky do hotelu. Další den jsme se vydali do Plovdivu. Cesta byla opravdu dlouhá, a tak jsem jistě nebyla jediná, která se na její konec opravdu těšila. V Plovdivu jsme nejdříve navštívili workshop na téma storytelling. V podstatě jsme se učili, jak správně před lidmi mluvit a prezentovat. Zbytek dne jsme se toulali po městě, nejdříve sami, později i s průvodcem. Do toho ale začalo pršet, což byl docela problém, jelikož spousta lidí si nechalo bundu v autobuse. Nejsme však z cukru, takže jsme to přežili a vydali se na zpáteční cestu. Ta byla snad ještě horší než cesta tam.

Práce v mezinárodních týmech

Poslední den

Neděli jsme začali další přednáškou, paní nám vyprávěla o tom, jaký má voda význam v různých zemích, náboženstvích a legendách. Mluvila o japonských vodních dracích, bohu Poseidonovi i o slovanské Rusalce. Následoval workshop, kde jsme měli sestavit online mapy jednotlivých měst, ale to nikdo moc nepochopil. Poté jsme znovu nasedli do autobusu, k mému potěšení jsme tentokrát cestovali jen pár minut. Autobus nás zavezl na místní minifarmu, jestli se tomu tak dá říkat, farmářsky to ale působilo. Každopádně byl odtud krásný výhled na zasněžené hory všude kolem. Právě stěmi horami jsme si udělali víc než dost fotek a pak už nás zavolali na program.

Fotografie z farmy

Místní v bulharských krojích nám zaspívali a poté jsme si všichni společně zatančili. Pak si někteří z nás měli šanci vyzkoušet lidový zvyk. Zjednodušeně šlo o to, že mladá slečna si sváže kytičku, pak ji nechá přes noc ve džbánku svodou a ráno se z květů věští. Slečně se může vyvěstít například budoucí manžel nebo povolání. Poté jsme si dali oběd, dokonce jsme dostali dezert, a pak jsme se vrátili na hotel. Večer jsme měli poslední společnou večeři. Na konci jsme se dlouho loučili, jelikož většina z nás už se nikdy nevidí.

Odlet domů

V pondělí ráno jsme znovu nasedli do našeho půjčeného auta, které po pomoci místních už zamknout šlo. Pak jsme jeli několik hodin do Sofie, mně to ale přišlo jako věčnost. Nakonec jsme ale do Sofie dojeli, a já považuji za velký úspěch, že jsem se za celou dobu nepozvracela. To by se asi vracení našeho půjčeného auta protáhlo. Každopádně před odletem letadla jsme měli ještě pár hodin, tak jsme se vypravili do sofijské ZOO. Byla opravdu malá, popravdě i dost zchátralá, takže dvě hodiny nám na prohlédnutí bohatě stačily. Pak už jsme jen vrátili auto a vyrazili na letiště. Naše letadlo sice mělo zpoždění, nebylo to ale nic hrozného, do Prahy jsme dorazili s minimálním opožděním. Rozloučili jsme se a rychle jsme každý jel domů, jelikož další den bylo úterý, tedy školní den, a úkoly a testy kvůli Bulharsku nepočkají.

Stejně jsem ale moc ráda, že jsem jela, myslím si, že to byla opravdu skvělá zkušenost. Komukoliv, kdo by chtěl v budoucnosti jet na podobnou akci, bych to určitě doporučovala.

Tanec jako relax:

Zuzana Ernstbergerová (4. G)

Devět let tančí v taneční hip-hopové skupině. Tanec bere jako ventil stresu a i když je kvůli zranění omezena, nepřestává a soutěží v celorepublikových soutěžích. Jejím největším úspěchem byla nominace na mezinárodní soutěž do Maďarska, nebo vítězství v základní lize třikrát za sebou.

ROZÁLIE FINGEROVÁ, 4. G / FOTO ARCHIV ZUZANY ERNSTBERGEROVÉ

Jak ses dostala k hip-hopu?

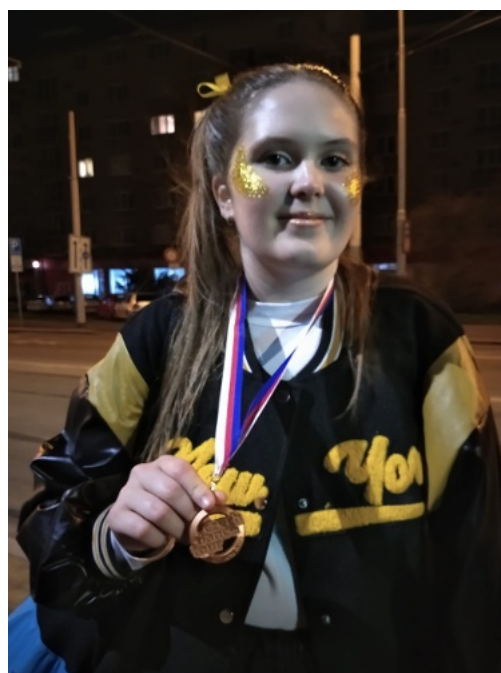
Začalo to na základní škole, kde jsme chodili na prvním stupni na taneční kroužek Street dance. Chodila jsem tam s mými kamarádkami, a tak jsme se postupně dostaly k tomu, že nás to baví a chtěly bychom zkusit další možnosti tancování. Poté jedna kamarádka přišla s tím, že chodí do taneční školy, kde nabírají nové lidi pro závodní týmy. Tak jsme se spojily, a takhle jsem se dostala do taneční skupiny, ve které nyní tancuji.

Proč si zvolila zrovna tento taneční styl? Je to kvůli tomu, že se vám náhodou naskytl tato příležitost, nebo jsi záměrně zvolila hip-hop?

Myslím si, že tato příležitost byla hlavní myšlenkou, díky které jsem k hip-hopu přišla. Řekla bych, že můj začátek tancování byla taková náhoda a nakonec jsem u toho zůstala, protože mám ráda hudbu a tanec.

Přemýšlela jsi o jiném stylu tance, který bys zkusila? Ať už pouze na rekreační úrovni - jeden trénink týdně, anebo něco více pravidelnějšího a profesionálnějšího, jako máš hip-hop.

Já tancuji hip-hop nebo street dance, což je základ, a k dalším tanečním stylům se dostáváme třeba na soustředění, kde si můžeme vyzkoušet další různé typy tance. Také jsem chodila do tanečních, kde jsem zjistila, že i společenský tanec, který byl svým stylem zcela odlišný, mě velice baví.

třetí místo v soutěži Czech Dance tour 2023

Ty zároveň tančíš se svojí sestrou. Jste ve stejném nebo konkurenčním týmu?

Nejsme v konkurenčních týmech a vzájemně se podporujeme a fandíme si. Moje sestra je o čtyři roky mladší, proto je zařazena do jiné věkové kategorie a nejsme si konkurencí.

Jak vypadají vaše společné přípravy na závody? Předpokládám, že jezdíte společně s rodinou na konkrétní místo, a tam se spolu připravujete. Jaké to je mít ségru na závodech, která tam taky zároveň soutěží?

Je to super! Naše přípravy vypadají tak, že většinou vstáváme velmi brzy ráno, abychom si stihly všechno nachystat. Namalujeme se a uděláme si účes, který máme určený k taneční sestavě. Potom si připravujeme všechny další věci, které potřebujeme - kostým, taneční boty, různé doplňky a tak dále. Nakonec vyrážíme s celou rodinou, většinou autem, do vzdálenějších měst, kde vystupujeme na závodech.

Co všechno musí mít tanečník hip-hopu ve své výbavě na závody?

Především je to kostým, taneční boty a také je důležitá velká zásoba vody. Neměli bychom zapomenout ani na lak na vlasy, hřeben, gumičky nebo sponky do vlasů, které celý účes drží.

Jak zvládáš tréninky a závody během školy?

Zpočátku to bylo náročné, protože jsme nastupovali do prvního ročníku a myslím si, že to nebylo pro nikoho z nás snadné. Ale díky rodině a kamarádům, kteří mě podrželi, jsem všechno zvládla tak, jak jsem nejlépe uměla a dovedla. Myslím si, že bylo super, že jsem kvůli tomu nepřestala tancovat. Byly sice okamžiky, kdy jsem opravdu nestíhala, ale díky podpoře jsem všechno zvládla a pokračovala jsem dál.

Jak často bývají tréninky a závody?

Tréninky bývají dvakrát týdně po hodině. Před závodní sezónou se přidávají i víkendy, kdy se tráví celý víkend ve větší tělocvičně, kvůli prostoru na trénování a cvičení. Závodní sezóna většinou začíná koncem března a trvá zhruba do června. Základní kola jsou začátkem jara, a pokud se podaří postoupit do dalších kol, tak to trvá až do začátku léta.

vystoupení na firemní akci v Sacre Coeur Praha

Jak velký je počet turnajů v „základním balíčku závodu“, pokud dál nepostoupíte?

Závody jsou většinou každý víkend. Samozřejmě záleží na tom, kolik závodů si řekneme, že chceme absolvovat. Každý závod má přibližně dvě až tři kola, takže se to s každým postupem násčítá a vyjde to na velký počet víkendů. Vcelku jezdíme zhruba pět závodů. Když se to pak vynásobí dvěma, tak to vychází třeba na deset závodů v jedné taneční sezóně, a to poté bývá časově náročné.

Kolik vás zpravidla tančí v týmu?

V týmu je nás okolo dvaceti, ale může být méně i více.

Máš i ty svou speciální přípravu doma?

Moje rutina je, že si vždy před tréninkem naposlouchám danou písničku. Je to totiž důležité, abychom věděli, na jaký přesný „beat“ dát jaký krok. A také si podle videa zopakují postavení, protože to je další důležitá část, která tvoří soutěžní sestavu.

Vím, že míváš občas problémy s koleny v důsledku tancování. Je to pro tebe velká překážka během tance?

Samozřejmě ke sportu úrazy patří. Já to beru tak, že určitě kvůli tomu nechci přestávat a že to prostě zvládnu. Je pravda, že se následek úrazu po nějaké době občas ozve. Měla jsem pár úrazů, ale naštěstí nebyly tak závažné, aby mě mohly omezit, takže se to dá bez problémů zvládnout.

Co máte jako dosavadní nejlepší úspěch a čeho se dá v hip-hopu nejvíce dosáhnout?

Nejvíce se dá dosáhnout titulu mistři světa a vyhrát tak závod na světové úrovni. Náš největší úspěch byl, když jsme třikrát po sobě vyhráli první místo v základní lize, díky které jsme dosáhli až na nominaci na mistrovství světa, které se konalo v Maďarsku.

Pokud si dobře vzpomínám, tak jste byli mistry České republiky.

Tyhle tituly se získávají podle toho, jak se umístíte v posledních kolech. Tam soutěží ve velkých celorepublikových závodech ty nejlepší týmy mezi sebou. Když daný tým vyhraje, získává titul mistrů České republiky. Nám se několikrát podařilo tento titul získat. Dokonce jsme získali i titul mistrů České republiky a Slovenska.

Momentálně maturujeme, ale máš v plánu s hip-hopem pokračovat dál i na vysoké škole?

Do budoucna to vidím tak, že bych určitě nechtěla přestat, jelikož je to můj určitý ventil stresu, který mi pomáhá v relaxaci a uvolnění. Především je to pohyb a sport, který mě naplňuje, takže to je velké plus.

Vzhledem k tomu, že budeme maturovat a hlásit se na vysokou školu, tak bych ráda dál pokračovala tam, kde jsem teď, nebo i ve volnějším tempu, protože je to něco, co mě baví.

Co bys vzkázala lidem, kteří přemýšlí nad tím, že by začali tančit nebo dělat jiný sport? Ptám se i na tvoji motivaci, která tě u hip-hop držela celých devět let.

Určitě bych řekla - vyzkoušet co nejvíce možností, to jde. Mojí motivací je - hlavně to nevzdávat hned na začátku, i když to člověku nejde. Každý vždy někde začíná a postupem času se to bude zlepšovat. Je možné, že přijdou špatné chvílky, ale dá se to přejít a zvládnout. Kdyby někdo chtěl začít s tancováním, tak to určitě doporučuji, protože je to skvělý týmový sport!

taneční soutěž Czech Dance Tour

Erasmus - Německo

V březnu se na naší škole uskutečnil výměnný pobyt s německými studenty v rámci projektu s tématem „Už nikdy víc“. Toto téma připomíná nejen hrůzy druhé světové války, ale také období komunistického režimu a obecně všech autoritářských režimů, které lidem braly svobodu a práva. Hlavním cílem projektu je připomenout si minulost a uvědomit si, jak důležitá je demokracie, tolerance a respekt mezi lidmi.

TOMÁŠ KLEČKA, 2.G

Nejprve přijeli němečtí studenti do České republiky, kde jsme jim ukázali nejen naši školu, ale také zajímavá místa v Praze a okolí. Na konci května pak pojedeme my za nimi do Hamburku.

První den po příjezdu jsme se s německými studenty seznámili a ubytovali je u sebe doma. Později jsme se všichni společně sešli, abychom poznali i ostatní účastníky výměny, nejen ty, kteří byli u nás ubytovaní. Ze začátku jsme byli trochu nervózní, ale brzy jsme zjistili, že si máme co říct a atmosféra byla velmi přátelská.

Následující dva dny během víkendu jsme trávili ve skupinách. Každý program byl trochu jiný, ale většinou jsme společně poznávali Prahu, chodili po památkách, povídali si a trávili čas spolu. Díky tomu jsme si mohli zlepšit jazykové dovednosti v angličtině i němčině a zároveň poznat německou kulturu a zvyky.

V pondělí jsme jeli do Terezína, což pro nás byla velmi silná a důležitá zkušenost. Dozvěděli jsme se více o historii druhé světové války, nacistické okupaci i utrpení mnoha nevinných lidí. Návštěva Terezína velmi souvisela s hlavním tématem projektu „Už nikdy víc“, protože nám připomněla, kam až mohou vést nenávisť, propaganda a autoritářské režimy. Myslím si, že pro všechny bylo důležité si uvědomit, proč bychom nikdy neměli dopustit, aby se podobné události opakovaly.

V úterý jsme šli lézt na boulderovou stěnu. Tento program byl zábavný a pomohl nám ještě více se sblížit. Ve středu jsme navštívili knedlíkárnu na Národní třídě, kde si němečtí studenti mohli vyzkoušet tradiční české jídlo. Poslední den, ve čtvrtek, němečtí studenti odjeli zpět domů. Loučení bylo pro mnoho z nás smutné, protože jsme si za tu dobu vytvořili nová přátelství.

Celý výměnný pobyt byl velmi zajímavý a přínosný. Nejen, že jsme si procvičili cizí jazyky, ale také jsme poznali nové lidi a lépe pochopili důležitost svobody, demokracie a spolupráce mezi národy. Už teď se těším, až na konci května pojedeme my do Hamburku a znovu se s našimi německými kamarády setkáme.

Politika

V tomto dalším politickém článku přinášíme zprávy ohledně mnoha témat. Rozebereme nedávné parlamentní volby v Maďarsku, neshody ohledně přítomnosti prezidenta Petra Pavla na summitu NATO a situaci o plánovaném zrušení koncesionářských poplatků.

PETRA SKOKANOVÁ, 2.B + TEREZA TICHOTOVÁ, 3.G / FOTO GETTY IMAGES

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká delegace na summit NATO pro rok 2026

Ve dnech 7. a 8. července 2026 proběhne summit Severoatlantické aliance, letos konaný v turecké Ankaře. Shromáždění se zúčastňují zástupci jednotlivých zemích, a to buď prezidenti nebo premiéři. Kromě členů na účasti bude i předseda Evropské rady EU a předsedkyně Evropské komise. Českou republiku za poslední tři roky zastupoval prezident republiky Petr Pavel. Ovšem letos kdo pojedede za českou delegaci, panují neshody. Celá situace se týká ústavní pravomoci, kterou prezident k účasti má, vláda naopak s jeho účastí nesouhlasí. Ministr Petr Macinka zdůraznil, že mandát i složení delegace určuje výhradně vláda. Dalším argumentem ze strany vlády byl, že zahraniční politiku určuje právě ona. Pokud se jak prezident a vláda nedohodnou, může prezident použít kompetenční žalobu za systematické omezování fungování prezidenta. Během 8.-11. května probíhal průzkum, účast byla 1050 respondentů starší 18 let. Ukázal, že by měl reprezentovat hlavně premiér, pak prezident a ministr obrany. Ministr zahraničních věcí by měl být podle méně než třetiny dotazovaných mimo účast.

Situace ohledně koncesionářských poplatků za veřejnoprávní média

Koncesionářské poplatky. Co vlastně znamenají? Jedná se o poplatky, které slouží za uhrazení služby rozhlasového a televizního vysílání u veřejnoprávních médií. Vybírají se buď za samotné vlastnění televize či rozhlasu nebo příjem jejich signálů. Tento systém je oddělen od vlivu státního rozpočtu a z toho tedy vychází, že skutečnost poplatků tvoří nezávislá média. V České republice stojí tento poplatek za oba příjemce 2460 korun na jednu domácnost.

Avšak v poslední době není jisté, zda je vláda zachová. Někteří politici ze zvolených stran a strany samotné ve svých předvolebních kampaních svým voličům slíbili, že je zruší. Přestože se může zdát, že bychom je potom nemuseli platit, tak by se nám zlomek dané částky odečetl z daní. To by znamenalo, že by se stále koncesionářské poplatky platily z našich kapes. Velký rozdíl by nastal v tom, že by vláda získala mnohem větší kontrolu nad tím, kdo za veřejnoprávními médii stojí a co přesně budou tato média publikovat.

Pro zachování médií je opozice a část občanů. Svůj nesouhlas vyjádřili již nespočetněkrát. Naposledy v rámci demonstrace, kterou zorganizoval Milion chviliek pro demokracii.

ZAHRANIČÍ

Maďarské parlamentní volby

V neděli 12. dubna proběhly v Maďarsku volby do parlamentu. Tyto volby přinesly vítězství straně Tisza v čele s Péterem Magyarem. Tomu se podařilo porazit Viktora Orbána, který je lídrem strany Fidesz. Ten uznal porážku po 16 letech ve své funkci předsedy vlády. Klíčovou taktikou se pro Magyara stala jeho kampaň, kdy se soustředil na působení na sociálních sítích, aby se mu podařilo oslovit širokou veřejnost. Vzato Orbánova strana se snažila zaujmout podobnou kampaň, kterou využila již v minulosti, a to v podobě billboardů varujících o západu. Magyarova strana naopak zastává proevropské, liberálně-konzervativní a středopravicové hodnoty se silným zaměřením na boj proti korupci.

Peter Magyar pořádající 13. dubna 2026 tiskovou konferenci v Budapešti

Erasmus - Finsko

Seinäjoki pro mě mělo být místo, kde si vyzkouším anglickou střední. Nakonec na něj sice budu ráda vzpomínat, ale v mém srdci ho zastínilo ještě jedno, mnohem důležitější místo. Erasmus totiž není jen o škole, ale i o cestování, lidech, spontánních rozhodnutích a chvílích, které vám změni život víc, než byste čekali.

Jaké to je bydlet uprostřed finských polí a lesů, mluvit každý den anglicky a zjistit, že to nejlepší přátelství na mne čeká blíže, než jsem si myslela? Tak přesně o tom je tento článek.

EMÍLIE ŠMERÁKOVÁ, 2.G / FOTO EMÍLIE ŠMERÁKOVÁ

Když se v srpnu nabídla možnost jet do Finska v rámci Erasmu, tak jsem neváhala ani minutu. Byla to země, do které by mě opravdu nenapadlo, že se jen tak podívám, obzvláště do malého městečka Seinäjoki s 60 tisíci obyvateli.

Přihlásila jsem se a čas plynul. Vůbec jsem nevěděla, jestli jede někdo ode mě ze třídy nebo ne. A to, s kým bych mohla potenciálně jet, jsem se dozvěděla až na vyhlášení. Tam jsem zjistila, že pojedu s jedním spolužákem, se kterým jsem neprohodila skoro ani slovo a o kterém jsem si v prvním ročníku myslela, že spolu nemáme vůbec nic společného.

Nejprve ale přijely Finky k nám, jelikož se jednalo o výměnný pobyt. K tomuhle jde asi říct jen to, že je to sázka do loterie. A k tomu výzva, protože děvčata nikdy neletěla letadlem a zahraničí moc neokusila. Báli jsme se, že to bude nezvladatelné a že nám to bude dost omezovat život nebo že jim nebudeme schopni poskytnout to, co by očekávaly. Pravdou je však to, že děvčata z malého města moc nepotřebují a ani toho tolik neočekávají a měsíc se dá zvládnout. Ale rozhodně vás to určitým způsobem donutí vystoupit z komfortní zóny.

Měsíc utekl jako voda a nastal ten den, kdy jsme měli letět my tam. A tam to všechno začalo. Do hodiny jsem zjistila, že jsem s Jendou nejlepší kamarádka a musím říct, že cesta letadlem, kterou by asi kdekdo prospal, jsme my dva prokecali a to bylo to nejlepší rozhodnutí. Ale my ani jiná nedělali.

Po příletu jsme zjistili, že bydlíme mimo město a budeme naprosto závislí na autě, neboli na někom, kdo nás bude vozit do školy a ze školy. Bydleli jsme uprostřed pole. Proto je důležité podotknout, že opravdu záleží na tom, jakou rodinu dostanete, protože když takhle u někoho bydlíte, tak to vždy bude jiné. Ale našťastí rodina byla úžasná a velmi vstřícná a my tu loterii prostě vyhráli v každém ohledu.

Celý náš pobyt odstartovala párty kousek od města, do kterého jsme pak následně chodili navštěvovat školu. Tato akce nám hned na začátku ukázala, jak bude náš strávený čas ve Finsku vypadat. A to tak, že hodně času budeme trávit venku (doma jsme vydrželi asi 2 hodiny a pak se šli projít po okolí), budeme chytat každou příležitost za pačesy a žádné spontánní rozhodnutí nám nebude cizí, jako například komunikace s cizími lidmi na ulici

Ve škole to ze začátku bylo dost náročné, protože mají úplně jiný systém a také jsme si museli zvyknout mluvit neustále anglicky. Škola sama o sobě je úplně jiná. Hodiny mají 75 minut, žádné zvonění, ticho, řád a naprostá samostatnost. Budete si tam dost připadat jako na vysoké škole nebo jako v Americe, a to ve všech aspektech. Postupně jsme si ale začali zvykat. Našli jsme si přátele z různých koutů světa, jelikož škola má hodně výměnných studentů a cizinců,

proto ve škole není těžké najít někoho, kdo je v podobné situaci jakovy. Nejdříve jsme se skamarádili s klukem z Vietnamu, pak Chile, studentkou z Francie. S projektem od Erasmu nám nejvíce pomáhal Ukrajinec, se kterým jsme si i popovídali česky. Takže se rozhodně nebojte, lidé jsou přátelští a všichni vám rádi odpoví a pomůžou.

Důležité podle mě pro každý Erasmus je to, že když se vám někde zavřou dveře, tak se z toho nezhroutit a buď vylézt oknem, nebo si najít jinou cestu. Tím chci říct, že když jsme například zjistili, že si s sebou nebudeme smět přivézt kola, z čehož jsme byli ze začátku zklamaní, tak nám je naštěstí po pár dnech půjčila sama rodina, která se o nás starala. Kola jsou ve Finsku téměř nezbytná, bez nich si to tam tolik neužijete.

Na závěr bych jen řekla, že Erasmus není jen o škole, ale o zkušenostech, které vám zahraniční pobyty mohou nabídnout a nic jiného vám je nenahradí. Vytvoříte si přátelství, která budou úplně jiná, než si můžete vytvořit doma a lidé vás poznají v situacích, ve kterých ve škole nejste. Já tu s Jendou strávila veškerý čas a kdybych tu s ním nebyla, tak nikdy nezjistím, jak moc si spolu rozumíme.

Když se dnes ohlédnu zpět, vím, že rozhodnutí jet na Erasmus bylo jedno z nejlepších, jaké jsem udělala. Pokud někdo váhá, jestli jet nebo ne, tak přestaňte a jděte se přihlásit.

VESMÍR Z POHLEDU STUDENTA

Černé díry - kapitola II.

Život černých děl

TOMÁŠ KLEČKA, 1.G / FOTO PINTEREST

Zrození černých děr

Většina černých děr vzniká ze smrti velmi hmotných hvězd. Hvězda po většinu svého života vyrábí energii pomocí jaderných reakcí ve svém nitru. Tato energie vytváří tlak směrem ven, který vyrovnává obrovskou gravitaci hvězdy. Díky tomu zůstává hvězda stabilní.

Jednou ale hvězdě začne docházet palivo. Když už nedokáže vytvářet dostatek energie, gravitace začne vítězit. Hvězda se začne hroutit sama do sebe. U menších hvězd vzniknou například bílí trpaslíci nebo neutronové hvězdy, ale u těch největších je kolaps mnohem dramatičtější.

Vnější vrstvy hvězdy explodují při obrovské explozi zvané supernova. Jádro hvězdy se však dál smršťuje, až je stlačeno do neuvěřitelně malé oblasti. Gravitace se stane tak silnou, že vznikne černá díra. Okolo ní se vytvoří hranice nazývaná horizont událostí. Jakmile něco tuto hranici překročí, už není návratu.

Existují ale i jiné způsoby vzniku černých děr. Ve středech galaxií se nacházejí superhmotné černé díry, které jsou mnohonásobně větší než běžné černé díry vzniklé z hvězd. Vědci si myslí, že mohly vzniknout postupným spojováním menších černých děr a pohlcováním obrovského množství hmoty během miliard let.

Život černé díry

Po svém vzniku černá díra často nezůstává sama. Její silná gravitace přitahuje okolní plyn, prach nebo dokonce celé hvězdy. Když hmota padá směrem k černé díře, nezačne mizet okamžitě. Nejprve se kolem ní vytvoří rotující disk zahřátý na extrémní teploty. Tento disk může zářit silněji než celé galaxie.

Některé černé díry jsou relativně klidné, zatímco jiné patří mezi nejaktivnější objekty ve vesmíru. Superhmotné černé díry v centrech galaxií mohou vytvářet obrovské výtrysky energie a částic, které letí vesmírem téměř rychlostí světla.

Černé díry mohou také růst. Když se dvě galaxie srazí, jejich centrální černé díry se mohou postupně přibližovat, až nakonec splynou v jednu větší černou díru. Při tomto spojení vznikají gravitační vlny – jemné vlnění samotného prostoru a času. Tyto vlny byly poprvé zaznamenány teprve nedávno a potvrdily mnoho Einsteinových teorií.

Přestože mají černé díry pověst ničitelů, hrají důležitou roli při vývoji galaxií. Mohou ovlivňovat vznik nových hvězd a celkovou strukturu galaxií. Bez nich by vesmír pravděpodobně vypadal úplně jinak.

Co je uvnitř?

To, co se nachází uvnitř černé díry, je stále jednou z největších záhad moderní fyziky. Podle současných teorií se ve středu nachází takzvaná singularita – místo, kde je hmota stlačena do extrémního bodu a známé fyzikální zákony přestávají fungovat.

Nikdo ale přesně neví, co se za horizontem událostí skutečně děje. Proto jsou černé díry nejen astronomickými objekty, ale také laboratoří pro studium nejhlubších zákonů vesmíru.

Zánik černých děr

Dlouhou dobu si lidé mysleli, že černé díry jsou věčné. Britský fyzik Stephen Hawking však přišel s revoluční myšlenkou, že černé díry mohou velmi pomalu ztrácet energii. Tento proces dnes nazýváme Hawkingovo záření.

Podle této teorie vznikají v okolí horizontu událostí drobné částice. Jedna částice může spadnout do černé díry a druhá uniknout do vesmíru. Z pohledu pozorovatele to vypadá, jako by černá díra vyzařovala energii. Tím postupně ztrácí hmotu.

Tento proces je ale neuvěřitelně pomalý. Velké černé díry by se vypařovaly mnohem delší d, než zatím existuje celý vesmír. Nakonec by však mohly úplně zmizet v obrovském záblesku energie.

Další možností „konce“ černé díry je splynutí s jinou černou dírou. V takovém případě ale černá díra úplně nezanikne – spíše vznikne jedna větší a silnější černá díra.

Deník veterinářky

Je to neuvěřitelné, ale přišlo na řadu poslední číslo tohoto roku a také můj poslední článek v tomto časopise. Budu teď možná znít trochu trapně, ale přijde mi to jako včera, kdy jsem s bolestí v břiše a třesoucíma se rukama vystupovala po schodech do své nové třídy a přemáhala touhu utéct tomu trapnému tichu mezi cizími lidmi. Za pár dní se budu se stejnými lidmi loučit, přát jim štěstí na přijímacích zkouškách

a doufat, že se na třídním srazu za pár let ještě poznáme. Nějak se mě chytá nostalgie, tak pojďme raději k dnešnímu tématu.

Když jsem přemýšlela nad novým článkem, napadlo mě, že vlastně mimo odborníky majitelé domácích mazlíčků neví, zda existují nějaké nemoci, kterými by se od svých svěřenců mohli nakazit a jak vážné jsou. Víím, nejsou jen psi a kočky, ale tyto dva druhy naprosto dominují v našich domovech, takže se zaměřím na ně. Nemocí přenosných ze zvířat na lidi, říká se jim zoonózy, je celkem dost, některé jsou téměř neškodné a lehce léčitelné a jiné, o kterých budu hlavně mluvit, jsou nebezpečné s hrozbou doživotních následků či dokonce smrti.

RIONA RIESSNEROVÁ, 4.V

Vzteklina

Začnu trochu strašidelně, nakažení touto nemocí pro lidi při objevení prvních příznaků znamená smrt. Způsobuje ji virus, který napadá všechny savce. Příznaky téhle nemoci jsou velmi viditelné, na internetu existuje spousta fotek i záběrů zvířat s pěnou kolem tlamy, krvelačnými očima a touhou vše, co potkají, napadnout. Samozřejmě to neznamená, že když tvůj pes nebo kočka má pěnu u tlamy, tak je hned nakažený, ale myslím, že každý znás by takové zvíře poznal. Je třeba si také dávat pozor na podezřele přítulná divoká zvířata. Zvířata se léčit nesmí, pro lidi záchrana možná je.

V Česku už se naštěstí mnoho let nevyskytuje, ale pokud by se tak v budoucnosti stalo, jak se chránit? Především u psů se není čeho bát, i dnes jsou ze zákona povinně na vzteklinu očkováni.

Kočky by se měly očkovat při přesunu za hranice, ale u nich je riziko vzniku nádoru. Ony tu vakcínu prostě špatně snášejí, takže když už se očkují, tak do nohy, aby se v případě vzniku nádoru mohla amputovat. Lidé takovou povinnost nemají, už jsem zmiňovala, že se tu nemoc roky nevyskytla, takže je zbytečné ji plošně očkovat. Vakcíny tu ale jsou a je možné se jimi naočkovat např. při odjezdu do rizikových oblastí (Asie, Afrika, Jižní Amerika), nebo jako léčba po pokousání. V takové situaci jde o čas a musíte se okamžitě dostat do nemocnice, kde aplikují očkování několikrát za sebou. Čím dřív se začne, tím dřív bude ta potvora pryč.

Leptospiróza

Tahle nemoc není zas tak častá, ale když se nakazíš, poškodí ti ledviny a játra. A ano, dá se na ni umřít, ale to se dá na kde co, tady je spíše problém s celoživotními následky. Ledviny a játra jsou pro nás hodně důležité a jejich poškození znamená např. dlouhodobou dietu. Původcem je bakterie, kterou přenáší hlodavci svou močí a do těla se dostane lehce přes otevřené místo, pokud bych to hnala do extrému, stačí malá nedezinfikovaná oděrka. Hlavním upozorněním u lidí i zvířat na tuto nemoc je žloutenka. Proto bychom se jako veterinární personál měli vždy co nejlépe chránit, přijdeme do kontaktu s mnoha jedinci za den a zdraví máme jen jedno. Léčí se antibiotiky, většinou do 14 dní.

Jak nákaze předcházet? Očkování psů (kočky vakcínu nemají, zato jsou proti nemoci mnohem odolnější), osobní hygiena zvláště po manipulaci s močí zvířat, vyhnout se při koupání venku stojaté vodě, dezinfekce i malých zranění. Hlavně ale nepanikařit, protože všichni známe zákon schválnosti – jakmile budeme usilovně doufat, že něco nenastane, tak to přijde dřív, než bychom čekali.

Chlamydióza

Do teď to byly hlavně nemoci psů, pojďme i na nějaké kočičí problémy. Na internetu pod tímto heslem vyjedou různé typy chlamydiózy – plicní, genitální atd. Nás ale zajímá verze nemoci přenášená kočkami. Ta je velmi vzácná, a proto se dá splést s alergií. Hlavními ukazateli jsou záněty spojivek, hnis v očích, rýma, zvětšení lymfatických uzlin. Vyskytuje se tedy hlavně v oblasti očí a přenese se z kočky po kontaktu s jejím výtokem z očí nebo slinami. Nemoc je způsobena bakterií, tudíž se léčí antibiotiky a samozřejmě se léčí i nakažená kočka, aby se infekce neopakovala.

Konečně jsme narazili na nemoc, pro kterou existuje kočičí vakcína. Žádná vakcína není zázračný štít, který vždy a všude zničí napadající organismy. Dokáže však velmi zmírnit a případně urychlit průběh nemoci, takže chrání i nás jako majitele koček. Další prevencí je opět důkladná hygiena.

Toxoplazmóza

Dostali jsme se kdnešní poslední nemoci, postrachu internetu a těhotných žen. Už to tak je, že po těch 4 letech tady mám trochu úchylku na všechno, co je jiné, napadá třeba jen určitý okruh živočichů a dodnes není zcela prozkoumáno. A tomu všemu odpovídá malý parazit jménem *Toxoplasma gondii*.

Parazitě obvykle mají nějaký životní cyklus, který končí tím, že se dostanou do ideálního prostředí, kde se rozmnoží. Je to něco jako když studujeme 13 let, abychom ukončili svou práci maturitou (omlouvám se všem, poslední dny nemyslím na nic jiného). Stejně takovou „maturitou“ toxoplazmy je usídlit se v kočce. Jak toho docílí? Přes meziphostitele, kterými jsme i my lidé, se krůček po krůčku dostává ke svému cíli. A tady začíná ta zajímavá část.

Ti z vás, kdo někdy měli opar na puse, vědí, že poté, co ho jednou měli, s nimi bude už napořád, jednou za čas se zjeví a pak zase dá pokoj. Souvisí to s hladinou imunity. Dokud je vysoká, virus způsobující opar „spí“ a nijak neškodí, ale jakmile hladina imunity klesne, hned to zjistí, probere se a začne škodit. Princip je stejný i u toxoplazmy. I když ta se usídluje mimo jiné i v mozku a po probuzení může ovlivňovat naše reakce a potřebu riskovat. Proč to dělá?

Tady se ukazuje ta uchvacující schopnost parazitů. Chtějí dosáhnout svého cíle a úspěšně se rozmnožit, proto potřebují, abychom my, jejich meziphostitelé, přišli do kontaktu s kočkami. Parazitu už je jedno, jak toho dosáhne, jestli se s nimi mazlíme, nebo nás ta kočka sežere, hlavně, že je tam, kde chce být. Nedávno jsem četla zajímavou studii o vlčích v Yellowstone Parku. Psalo se tam, že všichni tamní vůdci smeček mají v mozku toxoplazmu. Ta je nutí být agresivní, vybojovat si své místo i ve zdánlivě nevýhodné situaci, obecně je dělá agresivnějšími. Jednoho dne budou tolik riskovat, že zahynou a jejich masu se dostane nějaká kočkovitá šelma, takže cíl parazita bude splněn.

Počty toxoplazmy v Česku nejsou přesně zmapovány, někdo odhaduje třetinu a někdo polovinu obyvatelstva. Pro většinu znás to je celkem neškodné, pozor si ale musí dávat ženy, které chtějí otěhotnět, nebo jsou těhotné. Parazit by jejich dítě mohl těžce zmrzačit, nebo až zabít. Osobně bych doporučovala před početím si udělat test a při těhotenství se vyhýbat kontaktu s kočkami.

Kdybych chtěla vypsát všechny nemoci, kterými se můžeme nakazit, neměl by to pro nudnou obsáhlost kdo číst, takže skončím na těchto čtyřech, podle mého názoru zajímavých, nemocech.

Co říct na závěr? Děkuji všem, kdo si moje články četli, doufám, že vás pobavily a třeba i trochu naučily.

Pokud by se snad někomu stýskalo po téhle rubrice, můžu vás uklidnit, má to po mně kdo převzít. Své zástupkyni, která tou dobou bude ve druhém ročníku, přeji hodně štěstí ve škole i vpsaní. Věřím, že se nebude bát sdílet svými své zážitky a pocity.

Nedávno jsem byla v kině na filmu *Devil wears Prada 2* a při té příležitosti jsem si nemohla nevzpomenout na originál starý jako já, a proto i má poslední slova budou v tomto duchu.

“That’s all.“

Pan Nikdo proti Putinovi (2025)

„Je to jako chodit po provaze. A když cítíš, že můžeš přepadnout na stranu propagandy a že tě to může celého sežrat, musíš to vyrovnat směrem ke zdravému rozumu a něco v tomto smyslu podniknout.“ - řekl ve filmu Talakin

TEREZA TICHOTOVÁ, 3.G / FOTO ČSFD.CZ

Snímek o realitě propagandistického válečného školství v ruském městě z pohledu režiséra Pavla „Paši“ Talakina, který působil jako učitel na škole v Karabaši.

Dokument vypráví o situaci na základní škole v malém industriálním městě Karabaš s pověstí nejšpinavějšího města na světě. Sledujeme zde vývoj na škole od nevinného začátku vlasteneckého učení po Wagnerovskou vojenskou výchovu. Talakin se film rozhodl natočit, protože měl přístup a zkušenosti s audiovizuální technikou poté, co tvořil různá videa pro školu.

Na začátku války dostal za úkol natáčet průběh hodin a posílat všechny získané záznamy na ministerstvo školství do státní databáze jako důkaz, že jeho škola splňuje zadané osnovy. Jenomže on se narozdíl od jeho kolegů rozhodl s tím něco dělat a bojovat proti režimu, i když ve městě neměl zrovna moc příznivců. To udělá tím, že tajně uchová všechny nahrané záznamy a vyveze je z Ruska, aby své svědectví ukázal především ruským občanům, ale i celému světu.

Ve filmu jsou ať už varovné, tak i velice emotivní scény mladých žáků, kteří se musí na rozkaz vlády místo normálních osnov učit překroucené historické informace. Ze strany učitelů převládají různé názory, někteří jen sklopí hlavu a podvolí se systému, ostatní s tím otevřeně nesouhlasí. Ale převládá zde hlavně jedna postava učitele dějepisu a společenských věd, který je touto propagandou přímo posedlý.

Dále pak Paša vypráví a ukazuje své vztahy s absolventy. Mladými muži, kteří jsou nuceni v rámci mobilizace odejít bojovat na fronty. A jejich sestry, kterým nezbývá nic jiného než v Rusku zůstat a psát vzkazy ve víře s tím, že jejich příbuzní jsou v pořádku a někdy se jim přece jen domů vrátí.

Na film se mi nekoukalo snadno, ale přesto je klíčové před realitou takovýchto událostí nezavírat oči.

Pan Nikdo proti Putinovi sklídil nemalý úspěch. Tento mezinárodně uznávaný snímek, na kterém se podíleli i tvůrci z Česka a Dánska získal Oscara, se kterým se Pavel Talakin přijel pochlubit dokonce i do České republiky prezidentovi Pavlovi. Jenomže později během amerického turné při cestování a přestupu do letadla dostal ze strany newyorských zaměstnanců pokyn, že si sošku nesmí vzít s sebou do letadla, jelikož by mohla být využita jako zbraň. A tak ji nechali odbavit samostatně, jenomže po příletu už nebyla k nalezení. Po nějaké době se však v pořádku našla ve Frankfurtu a od té doby je již v bezpečí u svého majitele Paši.

Pavel Talakin na návštěvě v ČR (foto: X/Petr Pavel)

Spasitel (2025)

Přemýšleli jste někdy nad tím, co by se stalo, kdyby Slunce třeba vybuchlo? Tenhle film k tomu nemá daleko.

ANASTÁZIE PROBSTOVÁ, 2.B / FOTO ČSFD.CZ

Nejde sice o výbuch, ale přesto hrozí naší velké hvězdě zánik a tím také nám, lidem. Objeví se ta nejneodvážnější a na první pohled nejobyčejnější postavička, která má celý svět zachránit.

Už od začátku filmu cítíte, že tu bude něco jinak, že se snímek nebude ubírat typickou cestou vesmírného sci-fi. V prvních minutách se vás nepokusí ničím ohromit. Místo toho vám začne do hlavy vkládat otázku: Co se to tady děje?

Film je dlouhý 156 minut, což se v dnešní době nedá nazvat jako ojedinělé, ale ani jako zcela běžné. I přes takovou délku vás však dokáže zmást v tom, kdy končí.

Ryan Gosling v hlavní roli skutečně zajímavě vykresluje postavu, která je na obrazovce výraznou většinu času. V obvyklém světle sci-fi filmů, kde jsou postavy často odvážné, sebeobětavé a mívají víru ve vyšší hodnoty a principy, se zde objevuje někdo, kdo tyto vlastnosti postrádá.

Vedle této role se objevuje postava mimozemšťana, jenž dodává filmu notnou dávku humoru. Spolu tak představují dokonalou chemii, která vznikla také díky faktu, že herec nebyl nucen mluvit se zeleným plátnem. Mnoho scén bylo natočeno sloutkami, a dokonce i kulisami a obrazovkami. Emoce se tak mohly stát ještě více sytými a skutečnými.

Mnozí by mohli poukazovat na určité nerealistické aspekty snímku. Někteří se nad tím pozastavovali z hlediska vědeckého a my s nimi můžeme pouze souhlasit. Přesto se já osobně na tento film dívám jako na nás má především pobavit.

Říkám-li pobavit, nemyslím tím jen, abychom se zasmáli. Měl by nás zaujmout, předat nám touhu vědět vše, o daném tématu, ukázat nám světlou i temnou stránku, vyvolat v nás silné emoce a v tomto případě poskytnout i naději.

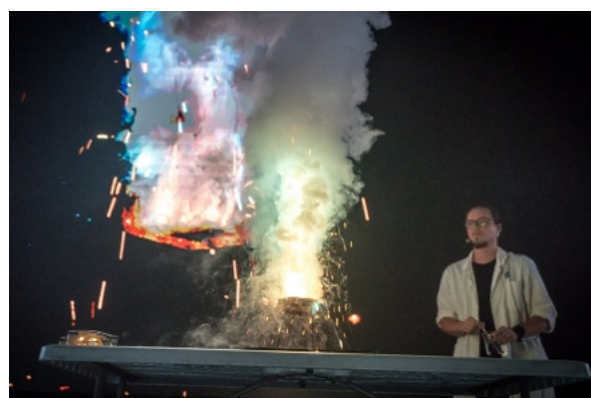
Toto je pouhá recenze jednoho člověka. Je to jeden názor z mnoha, a tudíž nemusí znamenat příliš. Přesto může někoho přimět k tomu, aby si tento nový film pustil a vytvořil si na něj zase svůj názor.

Veletrh vědy

Od 4. do 6. 6. 2026 se na pražském Výstavišti bude konat Veletrh vědy pořádaný Akademií věd ČR. Každoročně konaná akce má připravené široké spektrum pokusů, expozic, interaktivních ukázek a setkání s odborníky z oboru. Přes 100 expozic má za cíl přiblížit vědu lidem a seznámit je s prací vědců. Můžete prozkoumat svět molekul, půdy, vesmíru, vědecké laboratoře, historie Země, medicíny, energie a spousty dalšího. Na akci je vstup zdarma a je vhodná pro všechny věkové kategorie.

HELENE GRISONOVÁ 1. V / FOTO VELETRHVEDY.CZ

Básně našich studentů aneb kreativní duše na naší škole

Prázdný byt

Knihy na komodě se kumulují
zprávy ve schránce přetékají
barvy zasychají a žádní umělci už s nimi nemalují
telefonáty končí a konverzace zanikají

všude se zastavil čas
a jako by každý člověk ztratil svůj hlas
v radiu hudba nehraje z bytů nezní smích

nikdo nehledá ztracené
nikdo nehledá barvu ve vybledlých očích
všichni ztratili naději a smysl
a všichni se je ani nepokouší hledat

každý v životě žije ve svých kolejích
vyhýbají si výhybkám a snaží se nikoho nevidět
všichni jsou ale odkryti na svých kamerách ale
nikdo nemluví
v lesích, parcích a na loukách můžeš slyšet jen
zvuk aut a šum elektriny

Emilie Šmeráková, 2. G

Zloděj v šeru

Pomalou, polehu,
plíží se bytem
ten zloděj proklatý,
vlezl sem oknem

Potichu, potichu
šustí svým kabátem
a mými šuplíky,
na lovu za zlatem

Kouká a mžourá,
tím černým šerem,
z ulice lampa mu
svítí svým čelem

Pánvičky, skleničky
cinkají v šuplíku,
lomcuje, lomcuje,
se skríní, za kliku

Lov svůj už vzdává
a bere za klíč,
ve dveřích od bytu,
prudce s ním točí

Stojím tam v košili
a v ruce baterku,
osvítím zloděje,
dopadnu páběru

„Zloději, zloději,
tohle je garsonka,
cokoli uděláš,
vidím tě z daleka!“

Barbora Martinů, 3. B